

SAMA POJASNILA O SKLADIH

Gov. Stevenson pojasnjuje izvor sklada iz katerega so prejeli denarna darila.

SPRINGFIELD, Ill. — Ker se je skoraj istočasno z Nixonovo zadevo prejemanja denarja iz denarnega sklada njegovih podpornikov, izvedelo tudi za slični sklad podpiranja nekaterih uradnikov v državni administraciji gov. Stevensona v Illinoisu, je bil Stevenson obvezan dati nekoliko tozadevnih pojasnil.

Tozadevni denarni sklad se je pričelo zbirati, je rekel Stevenson, po njegovi izvolitvi za gubernerja. Namen tega sklada je bil, da bi bilo Stevensonu omogočeno ohraniti v državni službi sposobne ključne uradnike, da ne bi pustili svojih služb in prevzeli boljše plačanih mest v privatni industriji.

Governor je povedal, da je bil ta denar izroččen o božiču manjšemu številu državnih nastavlencev, ki so doprinesli žrtev s tem da so ostali na svojih položajih v njegovi administraciji.

Ta darila so šla iz preostanka njegovega kampanjskega sklada, ko je kandidiral za gubernerja in se sklada ni v celoti porabilo. "Toda noben uradnik, ki je sprejel od tega kaj denarja, ni vedel za njegov izvor, in noben prispevatelec k moji kampanji, ni vedel, kateri uradnik je kaj sprejel iz tega preostanka", je rekel Stevenson. "Po mojih mislih je to pripomoglo, da je ostal v moji administraciji marsikak sposoben uradnik, na katerega sem ponosen. V soglasju z načelom tega načrta ne vidim nobene potrebe, da bi razodel imena uradnikov, ki so dobili denarna darila iz tega preostanka".

Konec stavke v Toledo
TOLEDO. — Dne 22. septembra je bil v tukajšnjih petih velikih departament trgovinah končan štrajk uslužbencev, ki je trajal štiri tedne. Uslužbenci pripadajo k AFL organizaciji. Po novem kontraktu, ki je bil že odobren, dobe uslužbenci za \$4.50 zvišano tedensko plačo.

Gov. Lausche za pohabljenje
COLUMBUS, O. — Governor Lausche je izjavil, da je vsak človek moralno obvezan, da pomaga onim, ki so telesno pohabljeni, do primerne dela in zaposlitve. To je izrekel v zvezi s tednom, ki je posvečen pohabljenim osebam, to je teden od 5. do 11. oktobra.

Dr. Bogumil Vošnjak — 70-letnik
Dr. Bogumil Vošnjak, znani slovenski politik in državnik, ki je zlasti mnogo deloval že v prvi svetovni vojni za zlom Avstrije in ustanovitve Jugoslavije in ki se nahaja zdaj v Washingtonu, D. C., bo praznoval v nedeljo 70-letnico svojega rojstva. — O b tej priliki bo v Washingtonu na 1706 21. St., slavnostna recepcija. Kot pevka bo nastopila Mrs. Danica Acin, na klaviru jo bo spremljal dr. Jan M. Wuensch. — Slavljencu želimo še mnogo srečnih in zdravih let!

Barkley bo govoril za Stevensona
LOUISVILLE, Ky. — Podpredsednik Alben W. Barkley bo imel v nedeljo svoj prvi kampanjski govor v prid demokratskega predsedniškega kandidata Stevensona, s katerim je v daljnem sorodstvu.

Vremenski prerok pravi:

Danes in ponoči deloma oblačno, podnevi toplo, ponoči hladno.

Važni dnevi svetovne zgodovine

Dne 2. septembra 1898 je bil rojen George Gershwin, ameriški skladatelj. Umrl 1937.
Dne 27. sept. 1722 je bil rojen ameriški patriot in voditelj Samuel Adams, umrl 2. okt. 1803.
Dne 28. sept. 1941 je bil rojen Georges Clemenceau, francoski državnik, umrl 24. novembra 1929.

Eksplozija žitnice v Ontario; 4 mrtvi

PORT ARTHUR, Ont. — Tukaj je eksplodirala neka žitnica, v kateri je bilo osem milijonov bušljev žita. V eksploziji in požaru, ki ji je sledil, je našlo smrt četvero ljudi. Materialna škoda znaša 3 milijone dolarjev. Eksplozija se je primerila opoldne. Njen vzrok ni znan.

Posvet gen. Clarka z vojaškimi voditelji v Koreji

Posvet je bil strogo tajan, ker so na njem razpravljali najbrž o vojni strategiji bodočnosti.

TOKIO. — General Mark W. Clark, vrhovni poveljnik čet Zdr. narodov v Koreji, je včeraj sklical k tajni seji v Seoul generalne in admirale, ki poveljujejo operacijam v Koreji. Na seji so najbrž sklepali o vojni strategiji.

Clark sam ni hotel razodeti namena konference kakor tudi ne njenih sklepov. Poleg generala Clarka so se udeležili te konference general James Van Fleet, poveljnik ameriške osme armade; gen. Glen O. Barcus, poveljnik 5. zračne sile, in vice admiral Robert Briscoe, poveljnik mornarice na Daljnem istoku.

General Clark je izjavil, da se namerava pozneje posvetovati tudi z generalom Wm. Harrisonom, prvim delegatom pri mirovnih pogajanjih v Panmunchju. General Clark je rekel, da bo ostal v Koreji več dni ter se razgovarjal o tem in onem.

Kitajski komunisti so v zadnjih dneh zopet podvzeli celo vrsto divjaških napadov na postojanke čet Združenih narodov.

NOVO GLASILO SMZ

Včeraj je izšlo novo glasilo Slovenske moške zveze kot priloga Ameriške Domovine. Na lepo narisani "glavi" glasila, ki je delo slov. umetnika Goršeta, je dvoje simboličnih risb: Bled in Boginja svobode, ki simbolizirata spojitve slovenskega in ameriškega sveta. V članku glasila je rečeno, da se je pojavila po njem nujna potreba, da se slovenski moške in fantje, ki so včlanjeni v Slovenski moški zvezi, potom glasila bolje medsebojno spoznajo, vanj pišejo in laglje agitirajo za svojo organizacijo. Glasilo bo izhajalo kot priloga Ameriške Domovine po enkrat na mesec. Urejevano bo v smislu ustave in pravil organizacije. — Urednik novega glasila je Jože Grdina, ki je prvo številko prav lično uredil.

Novemu glasilu in organizaciji, ki jo zastopa, želi uredništvo Ameriške Domovine prav mnogo uspeha v njunem delovanju med ljudmi našega jezika in srca!

Gen. Eisenhower se je upiral razorožitvi armade po vojni

Ponovno in ponovno je Eisenhower svaril po demokratih kontroliran kongres naj ne demontira vojnega stroja.

WASHINGTON. — V obupnem poizkusu, da bi preprečil prenaplo demobilizacijo čet po drugi svetovni vojni, je general Eisenhower leta 1946 nujno prošil po demokratih kontroliran kongres, naj nikar ne demobilizira vojske in vojne opreme.

V svojem govoru v Philadelphiji je Eisenhower obtožil Trumanovo administracijo, "da je dovolila, da je postala Amerika, ko bi ji bila njena moč najbolj potrebna, šibka." Demokratije odgovarjajo na to, da je bil general Eisenhower takrat načelnik generalnega štaba.

Rekordi pa izkazujejo, da je Eisenhower ponovno poizkusal prepričati razorožitev armade in demontiranje sijajno sestavljenega vojnega stroja, s katerim smo izvojevali drugo svetovno vojno. Ponovno in ponovno je naglašal 79. kongresu, da podvzema z razorožitvijo velik riziko.

Pomaknite uro nazaj!

Ne pozabite: V nedeljo potisnite ure za eno uro nazaj, ker gremo zopet na stari zimski čas. Najbolje storite, če potisnete uro nazaj v soboto zvečer, preden greste k počitku, kajti v nedeljo jutraj bo vse, maše in vse drugo že po novem oziroma Eastern standard času.

NOVI GROBOVI

John Toni
Po 3 letni boleznii je preminul v Cleveland Clinic bolnišnici John Toni, star 63 let stanujoči na 412 E. 149. St. Tukaj zapuščala žalujogo soprogo Olgo, rojeno Paušič, doma iz Drnove na Doljenškem; 2 otroka: John. Ml., in Olga Dežman; 3 vnuke; sinah Margaret in zeta Josepha; sestro Pauline Kastelic v Ely, Minn. in več sorodnikov. Rojen je bil v Studencu, Ig pri Ljubljani, kjer zapuščala brata Franceta in dve sestri, Pepo in Franco in več sorodnikov. V Ameriki je bil 45 let. Bil je član dr. Sv. Josip št. 169 KSKJ in Carniola Tent št. 1288 T. M. Zaposlen je bil kot mašinist 38 let v American Steel & Wire Co. Zadnja 3 leta je bil v pokojni. Pogreb se bo vršil v ponedeljek jutraj ob 7:00 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda 458 E. 152. St. ter v cerkev Marije Venbovzete ob 7:15 uri in nato na Calvarija pokopališče. Na mrtvaški oder bo položen ob 1:00 uri v soboto popoldne. (Maša bo zgodnja zaradi 40-urne požnostni).

Mary Petschauer
Po 17-mesečni boleznii je umrla včeraj jutraj na svojem domu na 6615 Bonna Ave., Mary Petschauer, roj. Poje, doma iz Podlipoglavla, fara sv. Lenart, odkoder je prišla leta 1902. Zapuščala moža Johna, sina Josepha Zupančiča iz svojega prvega zakona (prvi mož ji je umrl leta 1916), in hčer Olgo Marinčič iz svojega drugega zakona, ko je bila poročena z Anton Schmidtom, ki je umrl leta 1931. Bila je mačeha Jos. Petschauerju in stara mati dveh otrok. Pripadala je društvom Sv. Ane št. 4

Če se zgodi nesreča, vam ne more nihče pomagati, če se ni ne pozabi, da se boš zaradi te držali prometnih predpisov.

PRAH NIXONOVE ZADEVE SE POLAGOMA POLEGA

Glavni stan republ. stranke je bil zasut z brzojavkami za obdržanje Nixona na glasovnici. Se-stanek Nixona in Eisenhowerja v West Virginiji.—Emocije so prekipevale, ženske so jokale.

WHEELING, W. Va. — Senator Nixon je popolnoma opravičen, je povedal Eisenhower bur-lingu. Dalje je Eisenhower po-vedal, da je republikanski na-rodni odbor soglasno sklenil, da ostane Nixon na glasovnici.

Eisenhower, ki je objel Nixona, ko je slednji stopil iz letala na tukajšnjem letališču, je izjavil, da je bil Nixon tarča "krivičnih in besnih napadov."

WASHINGTON. — V odgovor na dramatičen nastop sena-torja Nixona na radiu in televi-ziji, kjer je povedal ameriškemu ljudstvu podrobnosti o spornem podpornem skladu, ki mu je bil na razpolago, in o svojem finančnem položaju, je poslalo ameriško ljudstvo na glavni stan republikanske stranke tisoče in tisoče brzojavk, s katerimi je dalo izraza svojim občutkom, češ da smatra Nixona za poštenjaka in odločnega borca in da ima kot tak ostati Eisenhowerjev drug na volilni listi republi-kanske stranke.

Do srede zvečer je dobil glavni stan stranke že 63.000 brzo-javk, v katerih so ljudje v raz-merju 50 proti 1 zahtevali, da se-

nator Nixon ostane, ker mu za-upajo.

Mnogo žensk je jokalo. Tele-grafski uradi po deželi so bili natrpani ljudi. Pojavilo se je tudi mnogo predlogov za nov "Nixonov sklad."

Ko je pristalo Nixonovo leta-lo na letališču v Wheelingu, je Eisenhower stopil iz svojega av-tomobila ter naglo stopil po mo-stiču v letalo, kjer je podal sena-torju Nixonu roko, nakar so se obema orosile oči. Med tem pa je stala na letališču velika mno-žica ljudi in vpila: "Mi hočemo Nixona in Eisenhowerja!"

Sen. Bridges iz New Hamp-shire, voditelj republikancev v senatu, je rekel: "Nixonov govor po radiu in televiziji je le še bolj zagotovil zmago obema re-publikanskima kandidatom."

Senator Olin D. Johnston, dem-okrat iz South Caroline, je re-kel: "Nixon ni odgovoril ljudstvu na vprašanja, o katerih hoče pojasnil. Ako zdaj ne resignira, bodo nekam plehke njegove ob-tožbe o korupciji v demokratiški administraciji v Washingtonu."

Gov. Dewey iz New Yorka: "Odlična izjava moža sijajne in-tegritete."

NOVI GROBOVI

John Toni
Po 3 letni boleznii je preminul v Cleveland Clinic bolnišnici John Toni, star 63 let stanujoči na 412 E. 149. St. Tukaj zapuščala žalujogo soprogo Olgo, rojeno Paušič, doma iz Drnove na Doljenškem; 2 otroka: John. Ml., in Olga Dežman; 3 vnuke; sinah Margaret in zeta Josepha; sestro Pauline Kastelic v Ely, Minn. in več sorodnikov. Rojen je bil v Studencu, Ig pri Ljubljani, kjer zapuščala brata Franceta in dve sestri, Pepo in Franco in več sorodnikov. V Ameriki je bil 45 let. Bil je član dr. Sv. Josip št. 169 KSKJ in Carniola Tent št. 1288 T. M. Zaposlen je bil kot mašinist 38 let v American Steel & Wire Co. Zadnja 3 leta je bil v pokojni. Pogreb se bo vršil v ponedeljek jutraj ob 7:00 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda 458 E. 152. St. ter v cerkev Marije Venbovzete ob 7:15 uri in nato na Calvarija pokopališče. Na mrtvaški oder bo položen ob 1:00 uri v soboto popoldne. (Maša bo zgodnja zaradi 40-urne požnostni).

Mary Petschauer
Po 17-mesečni boleznii je umrla včeraj jutraj na svojem domu na 6615 Bonna Ave., Mary Petschauer, roj. Poje, doma iz Podlipoglavla, fara sv. Lenart, odkoder je prišla leta 1902. Zapuščala moža Johna, sina Josepha Zupančiča iz svojega prvega zakona (prvi mož ji je umrl leta 1916), in hčer Olgo Marinčič iz svojega drugega zakona, ko je bila poročena z Anton Schmidtom, ki je umrl leta 1931. Bila je mačeha Jos. Petschauerju in stara mati dveh otrok. Pripadala je društvom Sv. Ane št. 4

Če se zgodi nesreča, vam ne more nihče pomagati, če se ni ne pozabi, da se boš zaradi te držali prometnih predpisov.

SDZ, Maccabees, 493 Carniola Hive in SZZ št. 25. Njeno truplo bo položeno na mrtvaški oder jutri pop. ob 1. uri v Grdinovem pogrebnem zavodu na E. 62. cesti. Pogrebni obredi bodo v ponedeljek ob 9:30 jutraj v cerkvi sv. Vida, odkoder bo truplo prepeljano na pokopališče.

Pogrešana francoska podmornica najdena; vsa posadka mrlva

Podmornica leži v globini 2296 čevljev, odkoder je rešitev nemogoča.

TOULON, Francija. — Francosko mornariško poveljstvo naznanja, da je bila najdena pogrešana francoska podmornica La Sibylle, oz. ugotovljeno mesto, kjer se je pogreznila. Podmornica leži pol milje globoko pod gladino Sredozem. morja. Nobenega upanja ni, da bi bilo še mogoče rešiti posadko 48 mož, ki se nahaja zajeta v podmornici.

Tisoč-tonsko podmornico so ugotovili v globini 2296 čevljev globoko pod morskovo površino, 38 milj vzhodno od tega mornariškega oporišča. Mornariški izvedenci so povedali, da se Davisovega aparata za rešitev moštva iz podmornice, s katerim je podmornica opremljena, ne more uporabiti, ker je globina prevelika.

Če se zgodi nesreča, vam ne more nihče pomagati, če se ni ne pozabi, da se boš zaradi te držali prometnih predpisov.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Šesta obletnica
V ponedeljek ob 8:30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Mary Zatelet v spomin 6. obletnice njene smrti.

"Traviata"
Glasbena Matica bo nastopila 2. novembra v SND na St. Clair Ave., z opero La Traviata. Vstopnice so že na razpolago pri članih zbora, v Orazmvi trgovini in pri Antonu Sublju.—Pokličite EX 1-8638. Vstopnice so po \$1.00, \$1.50, \$2.00 in \$3.00.

12. obletnica
V ponedeljek ob 6:30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Johano Bajt v spomin 12. obletnice njene smrti.

25. obletnica
V ponedeljek 29. sept. bo v cerkvi sv. Pavla na E. 40 St., sv. maša za pokojnega Alojzija Ponikvar ob 25. obletnici njegove smrti.

Prva obletnica
V torek bo v cerkvi sv. Pavla na E. 40. St. sv. maša za pokojnega Janeza Ponikvar v spomin prve obletnice njegove smrti.

Trideseti dan
V soboto ob 7:15 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Terezo Hrovat na 30. dan njene smrti.

Četrta obletnica
V ponedeljek ob 8:15 v cerkvi sv. Kristine, v torek ob 8:15 pa v cerkvi Marije Vnebovzete bosta sv. maši za pok. Louise Jadrich v spomin 4. obletnice njene smrti.

Rodbinsko slavlje
Frank in Mary Zupancic, 6124 Glass Ave., obhajata v soboto 22. obletnico svoje poroke. Čestitamo!

Rojenice
Včeraj se je v Glenville bolnišnici rodil Mr. in Mrs. Edward Zivkovich z 21751 Ball Ave., 8 funtov težak sinko, njim drugi otrok. Stari starši so Mr. in Mrs. Anton Femec in Mr. in Mrs. Samuel Zivkovich. Čestitamo!

Miklova Zala
Vaja za igro Miklova Zala je v torek večer ob 7 uri. Pridejo naj vsi igralci in naj bodo točni. Vaja v SNDomu.

K molitvi
Članice podr. št. 25 SZZ so prošene, da se udeležijo skupne molitve v soboto večer ob 7:30 za pokojno Mary Pechaver v Grdini pogrebne zavodu na 62. cesti.

Popravek
V zadnji "Lorainski kotichek" se je vrnila napaka. Na šoli za bolniške strežnice je graduirala Beverly Vidrick in Vidmar.

Streljanje
St. Clair Rifle Club ima v nedeljo streljanje na svoji farmi na Rt. 44. V petek 1. okt. ima društvo izredno sejo.

Televizija
Brodnick Bros. na Waterloo Rd. imajo na zalogi odlične TV aparate vrste Zenith. Več v oglasnem delu lista.

Angleščina
Cleveland College ima letos zopet posebne krakete tečaje za angleščino za tujce. Natančnejše zveste na College na Public Square.

Pakete za v stari kraj
Vsakovrstno blago za v stari kraj dobite pri tvrdki Citrus, ka-

tere zastopnik je Steve Pirnat. Podrobnosti v oglasnem delu lista.

K molitvi
Članstvo društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ naj pride v nedeljo zvečer ob 7:30 v Želetov pogrebni zavod na E. 152. St., da se poslovi od mrtvega sobrata Johna Toni-ja.

Slovenska pisarna
6116 Glass Ave., Cleveland, O. Telefon: EX 1-9717

"TETA NA KONJU." Opozarjamo, da bo začetek nedeljske Ligne priveditve točno ob 3 popoldne Vljudno prosimo, da je občinstvo ob tej uri že na svojih sedežih. Igra bo gotovo končana ob 5. Med odmori in po igri ste vabljeni v prizidek.

"SLOVENSKI ODER" št. 7 je zšel in ga dobijo posetniki nedeljske priveditve zastoj. Prinaša črtico od pisatelja Mauser-ja, kroniko Slovenskega odra, kratko vsebino "Tete na konju" in program za to nedeljsko igro.

Spet nesreča avtobusa
WARRIOR, Ala. — Ko je na naglo vozečem Greyhound avtobusu počila pnevmatika, je bilo vozilo vrženo s ceste ter je zletelo po 65 čevljev visoki skarpi. Ena oseba je bila ubita, 36 pa ranjenih.

NAJNOVEJŠE VESTI

TORONTO, Ont. — S tukajš-njega letališča je izginilo za 300.000 dolarjev zlatih "opek"; zlato je imelo biti prepeljano z letalom v Montreal. Zlato se je nahajalo v shrambi iz žice, kjer ni bilo nobene straže.

CHICAGO. — Walter J. Schaefer, profesor prava na North-western Universtiy v Chicagu, je izjavil, da mu je dal governor Stevenson leta 1950 božični ček za \$500.00. Profesor je služil takrat brez plače pri "Little Hoover" odboru.

CLEVELAND. — V bivšem posloplju za spravljjanje ledu na 14919 Saranac Rd., katero posloplje je bilo nedavno prodano Master Foundry Co. Inc., je nastal požar, ki je bil kmalu pogazen in ni povzročil velike škode.

BALTIMORE. — Rose Ponselle, bivša zvezda Metropolitan opere, je na prošnjo generala Eisenhowerja v dvorani zapela "Ave Marijo." Po odpeti ariji jo je general poljubil na lice, Mrs. Eisenhower pa jo je prisrčno objela.

CLEVELAND. — Lawrence C. Goldsby, 21 let stari črnc, ki je v maju ubil na nekem avtobusu štiri tujdi, med njimi enega policista, je bil po pravoreni porote obsojen v do-smrtni zapor, katerega bo nastopil v državni jetnišnici v Columbusu.

SALT LAKE CITY, Utah. — Senator Nixon je označil Stevensona za "klorofilnega kandidata" ter ga pozval, naj sledi njegovemu zgledu ter navede podrobnosti glede sklada, iz katerega je delil nagrada svojim uradnikom.

"Teta na konju" v nedeljo popoldne ob 3 v Slov. Nar. Domu na St. Clairju

NAROCNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrta leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 189 Fri., Sept. 2, 1952

V čem je razlika?

G. Vincenc Rak se je v Ameriški Domovini z dne 19. t. m. nekoliko spodtaknil nad trditvijo da je republikanska stranka nazadnjaška glede socialnega vprašanja. To svojo sodbo vzdržujem, ne da bi hotel količkaj vplivati na koga, kako naj voli. Jedro razlike med republikansko in demokratsko stranko leži le v različnem gledanju na moderna socialna vprašanja.

Glede zunanje politike sta obe ameriški stranki in tudi oba predsedniška kandidata, kot povdarjata, istih nazorov. Ko je Amerika pustila na cedilu Poljsko in demokratično Jugoslavijo, so to politiko odobraval vsi, demokrati in republikanci. Tudi sedanji republikanski kandidat za predsednika je takrat odobral politiko Yalta in Teherana, ki jo je Truman podeloval po svojem predniku.

Kar tiče podpiranja Tita, nam je Trumanova politika vsem protikomunistom zelo zoperna, smo pa zopet mnenja, da bi republikanci delali isto, kar je storil Truman. Če bo postal Eisenhower predsednik ZDA, bo vodil zunanjo politiko ravno tako kot bi jo Stevenson. V mednarodni zunanji politiki se nihče ne ozira na načela in še manj na kaka čustva, razen Poljakov in Jugoslovancev, ki so pa radi čustvene politike tako daleč prišli. Če bo Eisenhowerju kazal hladni političen račun, bo ravno tako podpiral Tita, kot ga podpira Truman, če pa ne bo kazalo, bodo pa pisali, da s takim banditom pošten človek ne sme sedeti skupaj.

Naše sodbe ne sme motiti to, da republikanci v sedanji volilni borbi izrabljajo napake dosedanje ameriške politike, ki so jo vodili demokrati. Zdej vsak še tako zarukan človek ve, da je politika Jalta in Teherana oropala Ameriko za zmago druge svetovne vojne. Toda takrat, ko se je o tem odločalo, so jo pa vsi hvalili? ...

Kaj pa korupcija? Tudi ta pri trezno mislečih ne igra vloge. Kjer so bili na vladi republikanci, se je tudi povsod pojavila korupcija, ki jo je moral pometati Stevenson v Illinois in jo danes pometajo demokrati za republikanci v Philadelphiji. Trumanova administracija sama tudi preganja korupcijo, če pa včas pri kakem svojem pristašu zatise eno oko, prav to ni, toda tako dela vsaka demokratična stranka. Vpitje o korupciji je več ali manj pač demagoška propaganda za ljudi, ki na to kaj dajo.

Zdi se, da je res edina resna razlika med demokratsko in republikansko stranko le različno gledanje na razna socialna vprašanja. V tem oziru pa so brez dvoma republikanci daleč za demokrati, kar dokazuje njih platforma in njih sedanje izjave.

Naš list berejo, plačujejo in vzdržujejo predvsem delavci, oni sloj, ki ga mora najbolj zanimati socialna stran sedanje in bodoče administracije. Brez dvoma ogromna večina delavstva sodi tako, da je republikanska stranka glede socialnega vprašanja daleko za demokratsko. Treba je le prebrati platformi obeh strank glede socialnega vprašanja, pa bo vsak moral pritrditi temu mnenju.

Naša država se je doslej obvarovala socialistične oziroma komunistične poplave med delavstvom predvsem po zaslugi delavskih unij in tudi po zaslugi demokratske administracije. Demokrati so spoznali jasno, da je možno preprečiti širjenje komunizma le s pametno socialno zakonodajo in akcijo. Če je delavec zadovoljen, ne išče rešitve v revolucionarnem socializmu oziroma komunizmu. Demokratska administracija je pritegnila organizirano delavstvo k soodločanju pri socialnih vprašanjih in celo pri zunanji politiki, tako imajo delavci občutek, da so v državi enakopraven činitelj, ki tudi soodloča pri javnih vprašanjih. Sedanja administracija je pritegnila zastopnike organiziranega delavstva celo k svojim diplomatskim misijam po vsem svetu, kjer je baje zaposlenih kake 1500 zastopnikov delavstva, česar še ni storila nobena druga država na svetu.

Republikanska stranka nosi odgovornost za Taft-Hartleyev zakon, ki je po zadnji izjavi samega Eisenhowerja naperjen proti delavskim unijam.

Vprašanje union-shop je prekomplikirano, da bi ga tu v podrobnosti obravnavali. G. Raka bi si dovolil opozoriti le na to, da organizirano delavstvo ne more voditi borbe za delavske koristi, za to plačevati članarino in vso odgovornost, pri tem pa gledati, kako neorganizirani delavci uživajo sadove njih truda, ne da bi kaj prispevali ali žrtvovali. Organizirano delavstvo vendar ne more dovoliti, da bi uživali sadove njegove borbe taki, ki nočejo nič sodelovati, ali celo taki, ki streljajo v hrbet delavskim organizacijam. Torej ima borba delavstva za takozvane unionshope svoje tehtne razloge.

Celo clevelandska "Press," ki očitno podpira Eisenhowerjevo kandidaturu, priznava slabo stran republikanskega kandidata glede socialnega vprašanja. Dne 17. sept. je v tem listu priobčil znani Thomas L. Stokes članek, kjer priznava, da je Eisenhower napravil slab utis, ko je trdil, da je Trumanovo prizadevanje za zboljšanje zdravstvene službe v državi "socializirana medicina." Ta očitek čitamo skoro vsak dan od strani republikancev, ki ne ločijo socialne akcije od socializma. Eisenhower se je celo izjavil, naj bi se socialna zdravstvena akcija prepustila lokalnim (dobrodel-

nim?) organizacijam, kakor poroča ista Press. Toda delavci danes nočejo milosti, marveč le pravico. Predsednik American Medical organizacije, odlični zdravnik — nepolitik dr. Channing Frothingham se je radi teh Eisenhowerjevih izjav začudil, "da je general Eisenhower trošil besede za napadanje načrta o federaliziranju — podzaviljenju — medicini, ko tak načrt sploh ni bil nikjer ne predložen in ga ni nihče nikjer zagovarjal."

Torej republikanska platforma in republikanski neopravičeni napadi na socialno delo administracije nujno ustvarjajo prepričanje, da je ta stranka glede socialnega vprašanja — reakcionarna. Če ima pa kdo drugačne dokaze, naj jih pa prinese!

ODBOR ZA KAT. DOM V GORICI

Poziv ki so ga poslali "Goriški Slovenci bratom v Ameriki" (priobčen v Ameriški Domovini in Amerikanskem Slovincu) je zbudil veliko zanimanja med tukajšnjimi zavednimi Slovenci. Osnovalec je v Clevelandu centralni odbor, ki prevzame akcijo za nabiranje prispevkov v Severni Ameriki in bo tako materialno pomagal pri gradnji Katoliškega doma v Gorici — Odbor je sestavljen tako-le:

Častni predsednik: Rt. Rev. Mons. John Oman — župnik cerkve Sv. Lovrenca.

Predsednik: Mr. Anton Grdina — predsedni "The North American Bank."

Podpredsedniki: I. Mr. Vinko Lipovec — urednik Ameriške Domovine;

II. Rev. Louis Baznik — župnik cerkve Sv. Vida;

III. Miss Viktorija Hočevnar — predsednica mladinskega oddelka SDZ;

IV. Dr. Valentin Meršol — zdravnik.

Tajnik: Mr. Joseph Nemanich — prvi podpredsednik KSKJ.

Pomožni tajnik: Karel Bonutti — profesor.

Blagajnik: Mr. Frank Jakšič — uradnik.

Pomožni blagajnik: Mr. Jakob Žakelj.

Nadzorni odbor: Predsednik: Mr. John Sušnik — glavni predsednik SDZ.

Rev. Bernard Ambrožič — glavni tajnik Lige KSA.

Mrs. Johanna Mervar — predsednica za OHIO ZSZ.

Mr. Joseph Grdina — tajnik Slovenske moške zveze.

Svetovalni odbor: Predsednik: Mr. Matt Intihar — predsednik Slovenske moške zveze;

Rev. Joseph Godina — vodja Slovenske pisarne;

Mr. Ivan Račić — urednik "Amerikanskega Slovincu";

Mr. Louis Oblak — trgovec.

Publicitetni odbor: Predsednica: Mrs. Mary Debevec — lastnica "Ameriške Domovine";

Mr. Ivan Zorman — pesnik in skladatelj;

Mr. Karel Mauser — pisatelj;

Mr. Janez Sever — profesor.

Ustanovili sta se že dve podružnici ena za Kanado, ki jo vodi Rev. Fred Rener — profesor muzike in skladatelj. Naslov: St. Michael's College — Toronto 5, Ont., Canada in ena za New York, ki jo vodi Rev. Alphons Čuk — profesor bogoslovja. Naslov: 141 Marcy Pl. New York 52, N. Y.

Ob obilici prošnja še nova prošnja. Tako bo marsikdo dejal. Same prošnje.

Smo katoličani in Slovenci. To dvoje nas povezuje v dvojno skupnost. Kot katoličani smo udje Cerkev in bratje med seboj. Kot Slovenci pa smo živo narodno občestvo, ki skupno stremi po kulturnem napredku, po svobodnem udejstvovanju na vseh poljih.

Imamo torej veliko nalogo. Pomisliti pa moramo, da moremo svojo nalogo vršiti redno le tam, kjer so za to dani pogoji. Vsaj osnovni. Mi, ki živimo v svobodnem svetu, kjer ni narodnih manjšin, danes lahko vidimo, koliko težav imajo naši bratje, ki žive kot manjšine po tujih državah. Nimajo osnovnega, nimajo doma, nimajo ognjišča, ob katerem bi se mogli zbirati.

Prav iz tega se je rodila prošnja za pomoč. Slovenci pod Italijo že dolgo bijejo svoj boj. To je boj za obstanek, boj za slovenski jezik, boj za slovensko kulturo. Slovenci duhovniki se pobijajo, da bi mogli ob tem boju zmagovati tudi nad duhovno moro, ki hoče leči čez slovenskega človeka v tujini.

Ustvariti hočejo slovenski katoliški dom v Gorici. To naj bi bil dom katoliških Slovincov, dom mladine, ki bo za starimi nosila zastavo. Tu naj bi se vršili katoliški preredi, prosvetna zborovanja, duhovne vaje, vse, kar potrebuje zaveden katoličan in zaveden Slovenec.

Cilj je torej lep. Do uresničitve pa moramo pripomoči mi. Ideja o ostvaritvi slovenskega katoliškega doma v Gorici ni vredna samo priporočila. Dolžnost vseh katoliških Slovincov je, da to idejo denarno podpro in tako omogočijo, da bosta vera in prava zavednost med nami rasli. Dom bo stal precej. Naš cilj je, da bi se zbralo okrog \$10,000. Mr. Anton Grdina — predsednik odbora, se mudi sedaj v Gorici z namenom, da si bo v imenu odbora ogledal, kako in kaj je s težavami in potrebami da bo filmal kraje in slovenske ustanove v Italiji. Ko se vrne, bo o vsem poročal ameriški javnosti.

Ko bi vsak Slovenec daroval samo en dolar, presegli bi vsoto, ki je potrebna. Katoliška skupnost bi morala vstvarjati čudeže. Nekateri se boje, da bi znali biti naši napori zaman. Imeli so Slovenci svoj dom v Trstu. Bil je požgan ob času fašističnega nasilja. Nekateri manjši so bili enostavno zaplenjeni.

Bati se ni treba. Goriški katoliški dom bo last goriške Mohorjeve družbe. To je cerkvena bratovščina in zato svetna oblast njenega imetja po postavi ne more zaseči. Imamo torej močno upanje, da bo naše sodelovanje rodilo bogate sadove, ki ne bodo samo za danes in jutri, temveč bodo nasičevali dolga desetletja naše brate, ki se bore za iste ideale kakor mi.

Sedež Odbora za postavitev Katoliškega doma v Gorici je: 7505 Myron Ave. Cleveland 3, Ohio. Denar ali čeki naj se pošiljajo na naslov: Sklad za Goriški katoliški dom — 7505 Myron Ave. Cleveland 3, Ohio.

Pokažimo svojo katoliško in slovensko zavest. Pokažimo jo zdaj, ko je čas. Povežimo se v silo, ki bo v stanu postaviti se v bran vsemu, kar nasprotuje temu, kar moramo kot katoliki zagovarjati in braniti.

Joseph Nemanich, tajnik.

Opomba: Gornji klišee predstavlja: na desni Staro gor (Benška Slovehnja) eno najstarejših Marijinih božjih poti (9. stol. po Kr.); na levi Goriški grad —

mejniki slovenstva in slovanstva v Italiji.

Naš letošnji program

Cleveland, O. — Ker smo ravno ob pričetku igralne sezone, je gotovo prav, da tudi naše dramsko društvo, "Lilija" sporoči slovenski javnosti v Clevelandu svoj program za letošnjo jesen. Društvo obhaja prav te dni obletnico svoje obnovitve in poživite in se neutrudljivo pripravljajo na svoje bodoče delo. Mladi fantje in dekleta vadijo večer za večerom in marsikatera mama mogoče zaradi tega godrnja. Pa menda ne bo tako hudo. . .

Naj navedemo program, ki ga je odbor našega društva določil za prvo polovico sezone:

Najpreje bomo videli znano ljudsko igro našega zlatočasnika p. Zakrajška iz Lemonta — "Pri Kapelici." V glavni moški vlogi bo naš Janez, ki včasih že ne ve, koliko vaj ima v enem večeru. Pravi, da bi bilo prav, če bi imel teden vsaj 14 večerov, ker drugače bo moral kupiti helikopter. . . V glavni ženski vlogi pa bomo videli novo igralno moč, ki gotovo ne bo razočarala. Poleg teh dveh pa še toliko mladih in poštvalnih mladih fantov in deklet. Ta "krstna predstava" bo dne 5 okt. ob 3 uri pop. v Slov. domu na Holmes Ave.

Kasneje v oktobru pa boste videli Medvedovo: "Stari in mladi." Več o tej igri bomo spregovorili drugič. Obe igri pripravljajo g. Rudi Knez, ki ga vsi že dobro poznamo in smo prepričani, da bo uspel.

Tretja predstava našega društva pa bo Nicodemijeva: "Učiteljica," in sicer ob proslavi 25. letnice Slov. ženske zveze pod. šte. 14. v Euclidu. Teden pozneje bomo igro ponovili v cerkveni dvorani v Newburghu. Učiteljica bo gotovo osvojila srca vseh poslušalcev, saj je v njej toliko igralne sile in lepih prizorov kot malo kje. Igro bo režiral Marjan Jakopič.

V decembru pripravljamo slovensko Miklavževanje. In sicer boste slišali lepo Gržiničovo opereto: Miklavž prihaja. Ubogi g. Rudi! Le kje bo nabral dovolj hudičev in angelov? Pa je že nekaj namignil, da za hudiče ne bo težko, vprašanje angelov — pa da mu dela večje skrbi. . . Tako vam prav na kratko sporočamo program našega igralnega društva. Prepričani smo, da bo slovenska javnost v našem mestu vedno napolnila dvorano in tako dokazala, da ceni kulturno prizadevanje naših mladih, ki žrtvujejo svoj prosti čas — tudi in predvsem za Vas!

Naj slovenska beseda še dolgo živi v naših hišah in v naših narodnih domovih! Naj slovenska beseda, ki nam jo je podarila slovenska mati — tvoja in moja mati — živi na naših odrih, v naših lepih igrah, ki naj nas peljejo v nebesa pod Triglavom, tja, kjer molijo in pojejo v besedi, ki je pesem! Pesem, mogočna kot slap Savica, pesem mehka kot materina roka ob zibelci. Na svidenje! Odbor.

POROKE IN RAZPOROKE V ANGLIJI

Državna komisija za poroke in razporoke že več let skriva točne podatke o porokah in razporokah v Angliji. Zadnje statistične podatke je objavila leta 1934. Britanski katol. tisk sedaj energično zahteva, da se objavijo ti podatki. Vsi listi poudarjajo, da ima ljudstvo pravico izvedeti resnico.

BREZBOŽNE ŠOLE

Kakor poročajo, so v začetku šolskega leta 1952-53 na Poljskem odprli nove šole, ki jih bo vzdrževala tako zvana Družba prijateljev mladine. To je komunistična ustanova, ki vodi brezbožne šole v deželi. Takih šol je v sami Varšavi že trideset. Namen teh šol je vzgojiti mladino v brezbožni marksistični ideologiji.

Nekaj o serviranju

Najlepše dneve in čase svojega življenja preživljamo v krogu svojih domačin. Spomini na lepe urice, ki so jih preživeli ob kakšni posebni priliki v najožjem krogu teh, so nam gotovo izmed vseh mladostnih spominov najljubši in najdražji. Čim starejši pa postajamo, tem globlja je v naših srcih hvaležnost do njih, ki so nam v svoji iznajdljivosti ljubezni in brezmejni požrtvovalnosti vse to veselje omogočili.

Lepa in potrebna je gostoljubnost do tujcev in gotovo se bomo potrudili, da vsakega gosta kar najbolje in najlepše sprejmemo. Toda ne smemo pozabiti, da je za posameznika kakor tudi za ves narod nadvse važen način družinskega življenja, posebno v mladosti. In to predvsem način, kako je bil človek sprejet kot dnevni gost pri mizi svojih staršev.

Navadno sodimo kulturno stopnjo posameznika po tem, kako se zna vesti pri mizi. Enako bi tudi lahko sklepali na kulturno stopnjo družin po tem, na kakšen način se v dotični hiši pri jedi streže in koliko se posebno pri skupnih obedih ceni medsebojna vljudnost.

Pri današnjih družabnih razmerah se posamezni udje ene rodbine vidijo le pri skupnih obedih. Takrat si vsakdo želi odahneti se od dnevnega dela in uživati udobnost, ki mu jo more dati le lastni dom. Skupni obedi naj bi bili tisti sveti časi sredi utrudljivih dni, v katerih se odpočijemo, okrepimo in razvedramo, da se z novim veseljem vračamo k delu. Da pa bodo skupni obedi potekali res veselo, o tem prav gotovo v veliki meri odloča gospodinja.

Gospodinja nima samo odgovornosti za vse, kar se tiče priprave jedil, pogrinjanja miz, postrežbe pri mizi in podobnega, ampak se mora posebno potruditi, da bo njena ljubeznivost in dobra volja blagodejno vplivala na vse domače in bo tako ustvarila pri mizi zadovoljnost, kar je za vsak skupni obed zelo važno. Zato ni samo za izredne prilike in razne svečanosti, temveč tudi za vsakdanje obede treba natančnosti in skrbnosti, sicer nam morda kaka malenkostna nepazljivost utegne pokvariti vso dobro voljo. Da obed dobro uspe, ni toliko zaslug denarja in izbranih jedil, ampak gospodinje zmoglosti in iznajdljivosti. Prav gotovo mora vedeti gospodinja tudi neka pravila, po katerih bo pridobila s postrežbo in lepim vedenjem pozornost vseh navzočih. Glede strežbe (serviranja) in vsega, kar je z njo v zvezi, veljajo neka splošna pravila. V raznih primerih nam bo pomagal zdrav razum.

Prodajalec svojemu tovarišu: "Najrajši prodajam nevestam, ker te se ne spominjajo, kakšne so bile cene nekdanj!"

Novoporočenca sta se pripeljala na svoje stanovanje, kjer jih je čakala brzojavka. Nevesta je v zvezi v roke in omahovala ali jo naj takoj odpre ali ne. Ženin jo je vprašujoče pogledal, kakor je nevesta povedala: "Je od mojega očeta."

"Kaj pravi?" je hotel vedeti ženin.

Nevesta je počasi čitala: "Samo ne pridi domov in vse Ti bo odpuščeno!"

Mlada hčerka, ki ji je angle-

ščina delala še težave, je vprašala svojo mamico, kaj pomeni "vice." Mati ji je stvar previdno pojasnila, da to pomeni delati slabe stvari (grehe), nato pa jo je vprašala, zakaj želi to vedeti? "Oh," je rekla hčerka z vznemirjenjem na obrazu, "prav danes so me izvolili za vice-presidenta našega šolskega kluba."

KUHINJA:

Gobova juha

V raztopljenem maslu duši drobno zrezano čebulo in nekoliko peteršilja, prideni grobo zrezane očičene in oprane gobe. Te duši še nekaj časa, nakar potresi za moko in oprazi, nato pa zalij z vodo, še boljše z juho. Pusti vreči 10 — 15 minut. Raztepi eno jajce in ga legiraj v juho. Prideni še žlico kisle smetane in serviraj.

Gobova omaka k mesu, krompirju ali cmokom

V vročem maslu duši grobo zrezane očičene in oprane gobe. Potresi jih za moko, prilij nekoliko rdečega vina, dodaj kislo smetano, ščepec soli, popra in sladkorja. Omako kuhaj na majhnem ognju 10 minut.

Dr. Val. Meršol: Zvišan krvni pritisk

(Nadaljevanje)

Poleg glavobola se javlja tudi vrtenje v glavi ali vrtoglavica, posebno pri hoji in pri kakršnemkoli delu, zlasti v toplem letnem času. Vrtoglavica bodisi spremlja glavobol vedno, tudi pri mirovanju, bodisi samo pri gibanju. Vrtoglavica redkokdaj nastopa sama, brez glavobola.

Bolnik s povečanim krvnim pritiskom navadno čuti tudi splošno oslabelost. Vsako gibanje ga utruja, tudi hoja po ravnem, kakor da nima nobene moči ali kakor da je ravnokar preloble težko dolgo trajno bolezen. Pri vsaki malenkosti se hitro razburi. Ne prenaša nobene šale. Če zmerno zvišan krvni pritisk traja še daljšo dobo, eno ali več let, je umevno, da morajo nastopiti tudi na srcu znaki zvišanega krvnega pritiska, ker mora srce delati proti večjemu odporu in potrebuje več moči.

Zdravi ljudje navadno sploh ne čutijo bitja srca, rezen po upehanju radi daljše hitre hoje ali teka, po pitju močne črne kave ali alkoholnih pijač. Takrat čutijo, da jim srce hitreje bije, kar pa navadno hitro mine.

Nasprotno čutijo ljudje, ki imajo zvišan krvni pritisk, bitje srca večkrat tudi, če mirujejo posebno, če se vležejo. Marš kdaj taki ljudje ne morejo spati, če jim gornji del trupa z glavo ne leži višje od ostalega telesa, zato morajo imeti pod glavo več zglavnikov. Po količkaj hitrejši hoji po ravnem ali po hoji po stopnjicah pa se pojavi pri njih "sapa."

Radi trajnega težkega dela proti zvišanemu pritisku si srce najprej pomaga s tem, da srčna mišica postane večja in močnejša. Če pa je pritisk tudi za ojačeno srce prevelik, tedaj izvrši le najnujnejša opravila, manj važna pa opusti. To sklepa zdravnik iz oteklina, ki jih opazi tunitam po telesu, posebno na jetrih, spodnjih okončinah in drugod. Zjutraj na takem telesu zdravnik navadno ne vidi nobene otekleline. Čež dan zastaja tekočina v omenjenih delih telesa, ker se tam opazi nastopajoča oteklina. Tekom noči ima srce drugega dela manj, pa izsesa zaostalo tekočino iz nog in jeter, ker se opazi po tem, da oteklina izgine.

(Dalje prihodnjič.)

S CUNARDom v JUGOSLAVIJO

z največjimi ladjami na svetu!

Vživate 5-dnevne počitnice na oceanu na prekoceanski orjaki Queen Elizabeth ali pa Queen Mary na poti v Jugoslavijo... obiščite Pariz... in še vedno boste dospeli v Jugoslavijo v manj kot 7 1/2 dnevih; prav tako hitro in celo hitreje kot direktno s katerimi koli drugimi ladjami. Cela vožnja po morju in na zemlji je presenetljivo nizka (na pr. od \$211.70 do Ljubljane). V to je vključeno potovanje po zemlji s kontinentalnimi luksuznimi brzovlaki. Cunardova slovita mednarodna kuhinja vključuje Vašo priljubljeno slovensko hrano.

Mauretania in Caronia vam nudita isti standard luksuza za 7-dnevno potovanje.

VESEL BOŽIČNI IZLET

Ki ga osebno vodi CARL GENTILE, pomožni ravnatelj za Turistični razred, New York

QUEEN ELIZABETH 28. NOVEMBRA

Veselo razpoloženje in zabava na največji prekoceanski ladi sveta... Poln dogodkov dan v Parizu. Zveze z brzovlakom do vsega cilja v Jugoslaviji. Za resnično praznično potovanje, da bi bili v vedrem razpoloženju s svojimi doma... POSKRIBITE ZA LISTEK ZE SEDA!

EKONOMIČNE CENE OD NEW YORKA DO CHERBOURGA	
Turistični razred	Razred kabin
QUEEN ELIZABETH	\$170
QUEEN MARY	\$232.56

Vlak od Cherbourg do Pariza drugi razred \$6.75

	Prvi razred	Drugi razred
Iz Pariza do Ljubljane (24 ur)	\$36.74	\$29.95
Zagreb (29 ur)	\$43.33	\$30.68
Beograda (35 ur)	\$61.04	\$44.18

CUNARD LINE

Obiščite Vaš lokalni potniški urad

Dr. Josip Gruden

Zgodovina slovenskega naroda

Ko je bil ta strašni napad od bit, je Hunjadi zapovedal, naj nikdo izmed krščanskih vojakov ne zapusti mesta, ker je pričakoval novega napada, toda zmagovalnih križarjev ni bilo več mogoče brzdati. Pod vodstvom Kapistranovim naskočijo turški tabor in zapode vso vojsko v beg. Štirideset tisoč mrtvecev je obležalo; sijajna zmaga je vzradostila ves krščanski svet, a še posebno papeža Kaliksta III., ki je iznova pozival krščanske kneze, naj dovrše, kar sta pričela hrabra junaka Hunjadi in Kapistran.

Pa niti tema ni bilo prisojeno, da bi nadaljevala zapričeto zmagovalno delo. V krščanskem taboru je izbruhnil legar in najprej pobral Ivana Hunjadija. Umrl je 11. avgusta 1456 v naročju Kapistranovem, ki mu je zatisnil oči z besedami: "Zmagal si!" Nekaj tednov pozneje je legel v grob tudi Kapistran. Smrt ga je dohitela v frančiškanskem samostanu v Iloku, ki ga je bil sam ustanovil. L. 1690. ga je katoliška cerkev proglasila za svetnika.

Zmaga pri Belgradu je prinesla kristjanom le kratko premirje. Sultan Mohamed je potreboval par let počitka, da je prebolel hudi udarec in zbral novo armado. Ze l. 1458. si je podvrigel zadnji ostanek srbske države z utrjenim mestom Smederevom (Semendrija). Prebivalstvo je bilo deloma odpeljano v sužnost, v deželo pa so prišli turški naseljenci. Srbija je postala turška pokrajina.

Za njo je prišla Bosna na vrsto. Leta 1461. je umrl kralj Štefan Tomaž in sledil mu je sin enakega imena, ki se je nazival Štefan Tomažević. Zaupajoč na pomoč papeža Pija II. in Skander-bega je leta 1462. Sultan Mohamedu odrekal letni davek, ki so ga bosenski kralji že dalj časa plačevali Turkom. Razkačen pridrvi Mohamed prihodnje leto z veliko vojsko v Bosno, o svoji si trdnjavo za trdnjavo in kmalu je bila skoraj vsa dežela v njegovi oblasti. Stotisoč ljudi obojega spola so Turki odvedli v sužnost in okoli 30,000 bosenskih mladeničev potaknili med janičarje.

Tudi kralj ni ušel svoji usodi. Štefan Tomažević je hotel ubežati iz dežele v Dalmacijo, a Turki ga dohite in obkolijo v gradu Ključ. Po kratkem oble-

ganju se je moral kralj vdati na milost in nemilost. Turki ga tirajo zvezanega pred sultanu Mohameda, ki ga je nekaj dni imel pri sebi v taboru.

Leta 1470. so Turki še opetovano penli po naših krajih. Meseca junija in septembra jih nahajamo na Krasi in na Furlanskem, kjer je Skanderpaša z mnogim in mečem uničil mnogo vasi tja do reke Piave in enajst tisoč ljudi tiral s seboj v sužnost. Koncem leta, ko je že začelo zmrzovati, so prodrli na Dolenjsko, v krško okolico in v Savinjsko dolino, katero so oropali tja do Celja. Koliko škode so napravili to leto, je težko natančno določiti. Dolenjsko, Kočevsko, Kras, Goriško in Furlanija, vse to je bilo opustošeno; trgi, vasi, cerkve, hiše požgane, na tisoče ljudi umorjenih, dvajset do trideset tisoč odpeljanih v sužnost, poleg naropanih goved in drugega blaga, ki so ga vzele Turki s seboj. Vest o strašni nesreči, ki je zadela slovenske dežele, je vzbudila pozornost celo v Rimu, in papež Pavel II. je posebne odpustke naklonil tistim, ki bi Metliko in Slovensko krajino branili pred neverniki.

Za oporo pri svojih roparskih pohodih so si zgradili Turki na desnem bregu Save trdnjavo Šabac. Od tu jim je bila odprta pot na južno grsko, Hrvaško in Kranjsko. Zaman je izkušal kralj Matija Korvin prepričati zgradbo. Ko so došle njegove čete pred trdnjavo, je bilo zidovje že tako visoko, da Ogrji niso ničesar opravili in so morali brez uspeha oditi. Koliko zaslobo je nudila trdnjava turškemu roparjem, priča siloviti turški naval l. 1471.

(Dalje prihodnjič)

64. LETNA CLEVELANDSKA ŽIVILSKA in HIŠNA RAZSTAVA

★ Čez 100 zanimivih živilskih in hišnih razstav.

ROSEMARY CLOONEY najbolj znana pevka v deželi
CAPTAIN VIDEO nastopi osebno
11. in 12. okt. ob 4:30 pop.

East Ohio Gas Co. pecivo kontest dnevno
Dnevno 1. do 11. (vključ. nedelje)
9.-16.
Mestna dvorana okt.

Ljubiteljem slovenske pesmi

Cleveland, O. — V zvezi s prihodom pevcev iz Slovenije sem že večkrat pisal v prepričanju, da je zadeva izvedljiva na precej obširnejši podlagi kot je oktet. Ker je večina drugačnega mnenja, bom skušal storiti vse, kar je v moji moči, da bo prihod okteta ne samo omogočen pač pa tudi uspešen še več, da bo oktet le početek vse večjega, kar bo sledilo.

Dne 12. t. m. se je vršil sestanek glede prihoda okteta ob priložni pisem od organizacij in posameznikov, ki so pripravljene sodelovati pri akciji, je prineslo na dnevni red več važnih vprašanj. Začasni predsednik tega sestanka je pojasnil stališče SANSa v zadevi prihoda pevcev takole: "SANS je v tej zadevi iz razloga, ker je to edina organizacija, ki ima zveze s staro domovino, vsled česar so se pevci obrnili nanj, toda SANS nima namena ostati v odboru, pač pa prepušča zadevo nepristranskemu odboru." Ta odbor, po mojem prepričanju, naj bi v glavnem sestojal iz pevskih in drugih kulturnih ustanov. Te ustanove so nepristranske; gre jim le za kulturo in kot take uživajo vso privlačnost in zaslobo naroda in le redki so med nami, ki bi jim odrekli moralno ali gmotno podporo, če bi te skupine vprašale zanjo.

Drugo važno vprašanje, da kaj se stori z morebitnim preostankom, se je rešilo tako, da iz preostanka se primerno oškoduje pevce, a ostalo se vložijo v sklad za kulturne namene.

Kar mi na tem sestanku ni bilo všeč, je bilo odvisno ponavljanje: denar, denar. Res je, nič ni brez njega, a tu je moj načrt: Oktet zmora nad sto pesmi ali približno pet koncertov. Pričakovati je, da v tisoč slučajih, kdor bo slišal en koncert, bo hotel slišati vseh pet, a da se teh posetnikov čim več dobi, je treba, da ima odbor v mislih le kulturo. Naši kulturni delavci so zmožni veliko več kot nuditi gmotno podporo, le navdušimo jih; pojdemo jim na roke vsi, ki ljubimo slovensko pesem. Pesem je naša last in last rodi obveznosti in dolžnosti, ena teh dolžnosti je, da ste gotovo navzoči na prihodnji seji, ki se vrši v petek dne 26. t. m. v Slov. del. domu.

J. Maleckar
731 E. 160. St.

Bodimo pametni in se ne pre naglimo

Cleveland, O. — Pred časom smo brali v "Enakopravnosti" dopis pod naslovom "Ali se bo vršil skupen koncert v prid okteta iz stare domovine." Pisec pravi, da je med pevskimi zbori v Clevelandu nastalo gibanje, da bi se tak koncert priredil prihodnje leto. Nič nimam proti temu, da se vrši skupen koncert naših zborov, toda vrši naj se v korist naših zborov ne pa koga drugega, to bo veliko pametneje in boljše. Čemu bi se naši zbori mučili v prid nepoznanih ljudi? Kam pa jadramo? Naj beračimo za druge, ko še za svoje zbere komaj skup spravimo. Mar bomo neprestano stali pred svojimi rojaki in jim ponujali vstopnice? Pravijo, da nam bodo oni podali našo pesem. Ali nam jo naši zbori niso v stanju podati? Kot sem slišal iz zanesljivega vira, se od teh gostov iz starega kraja ne bom mogli kaj prida naučiti, to vsaj trdijo ljudje, ki so bili na obisku v stari domovini in so slišali ta oktet peti. Naši pevovodje tu v Ameriki tudi nekaj vedo in imajo morda prav toliko skušenj kot oni v starem kraju. Podpirajmo v prvi vrsti domače zbere. Ti so vedno med nami in nam ob vsaki priložnosti radi zapojejo če jih ne bomo podprli, bo naša pesem tu

kmalu zamrla. Pravijo, da nam bodo pevci iz starega kraja dali nove pobude in da se bo potem kolo hitreje vrtelo. Mislim, da se vrta naglo dovolj in nam v tem oziru ni potreben noben nov sunek iz Ljubljane.

Imamo dovolj sitnosti, da napolnimo dvorane, kadar nastopajo naši zbori. Vsakdo, ki je kdaj prodajal vstopnice za naše koncerte, ve, kako je.

Nadlegujejo rojake, naj prispevajo po \$10.00 za nastop teh ljudi. Seveda za nje to ne bi bilo slabo, toda spraviti skupaj \$5,000 v ta namen pa tudi niso majhne solze.

Še ene stvari niso dokončali, pa že začenjajo z drugo. Tržaški dom je menda že postavljen ali kati, ko je o njem vse tako tiho? Naši zbori naj bi se zavezali? Le kaj vam pade v glavo? G. Česen tako navdušuje rojake za nastop ljubljanskih pevcev, kadar pa mi tukaj kaj napravimo, pa gospoda in njegovih pomočnikov od nikoder ni. Saj tega ne bi napisal, pa moram, da ne bodo rekli, da ne vemo, za kaj gre. Vedno povdarjajo, podpirajmo našo tu rojeno mladino. Ko pa ta mladina nastopi, jih pa od nikoder ni. Ko je Adrija nastopila v Euclidu, ni bilo nobenega izmed gospodov, ki se sedaj tako navdušujejo za slovensko pesem, tja.

Bodimo vendar pametni in premislimo vsako stvar temeljito, predno kaj ukrenemo. Ne jezite se zaradi tega dopisa na Ameriško Domovino, ona je pri tem čisto nedolžna. Lep pozdrav, ob priliki na svidenje!

France Pevec.

(Opomba uredništva. — Dopis nam je bil poslan s prošnjo, da ga objavimo. To smo storili.)

MONCRIEF

za gretje ali prezračevanje

Ekonomično lastovati in ekonomično obratovati

PLIN OLJE PREMOG

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

Cosulich POTNIŠKA PISARNA

1461 Metcalfe St. - Montreal, Que., Canada - Tel. LA 6405

- Prodaja vseh ladijskih in letalskih vozovnic po uradnih cenah.
- Posebne vozovnice preko Trsta za potnike iz Jugoslavije.
- Pomoč pri iskanju državljanstva in vseljevanja v Kanado.
- Prevaja in posreduje vse dokumente iz Jugoslavije in Italije.
- Vsa pojasnila dajemo zastonj!

Ustanovljeno 1908

Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi
HAFFNER INSURANCE AGENCY
6106 ST. CLAIR AVENUE

MALA SHIRLEY COUCH — ponosno razkazuje svoje devet ur stare prašičke, katere bo odnesla na lepotni natečaj mladih prašičkov, ki ga prirejajo vsako leto na državnem velesjemju v Trentonu, N. J. Ta velesjemje je najstarejša slavnost svoje vrste v Združenih državah. Prvi velesjemje v Trentonu so imeli pred 207 leti.

Moški dobijo delo

PUNCH PRESS OPERATORS

2. šif:

Dobra plača od ure in od kosa
Plačana zavarovalnina
Plačane počitnice
Nočni premium

Employment urad odprt vsak dan od 8 do 5, v soboto od 8 do popoldne.

GEOMETRIC STAMPING CO.

1111 E. 200th St. Euclid, Ohio (189)

Delo za moške

MATERIAL HANDLERS

(hand trucking)

Vzamemo do 55 let. - Plača od ure.
The Superior Die Casting Co.
1001 London Rd. (189)

Delo dobiijo

Štiri sobe brezplačno in še malo denarno nagrado dobi par, ki bi bil pripravljen čistiti malo pisarno. Obrnite se na

Central Iron & Scrap

15725 Saranac Rd.

ali po 6. uri zv. pa na

684 E. 160 St. (x)

Ženske dobijo delo

Pomoč v gospodinjstvu

Starejši zakonski par išče zaradi boleznih v hiši gospodinjstvo pomočnico. Hrana in stanovanje v hiši. Kličite RE-1-7582. —(189)

Gospodinja

Delo dobi gospodinja s splošnim čiščenjem, nič pranja, bi imela svojo sobo in kopalnico. Dobra plača. Bi pomagala skrbeti za 4 otroke, dva šolske starosti. Pokličite WI 1-6677. (191)

Splošno delo v tovarni

Plača od ure — šif bonus firma plača zavarovalnino
ARCRODS CORP.
4437 E. 49 St. (193)

DELO DOBIJO

Delo za moške in ženske

Potrebujemo moškega za prenašati material in ženske za lahko delo v tovarni. Plača od ure.

3419 Carnegie Ave.

MALI OGLASI

Zajci (Persian) naprodaj

Velike sorte, imajo papirje (rodovnik). Prodajo se tudi zajčje kletke. Pokličite IV 1-8922 ali pa pridite na 18904 Shawnee Ave. k John Crček. (189)

Garazna vrata naprodaj

Vrata za garažo za en avto se prodajo, 7x8 čevljev velike, z vso železno opremo. Kličite KE 1-8325. (189)

Iščejo sobe

Starejši slovenski par iščeta 3 ali 4 sobe na vzhodni strani. — Kdor ima kaj naj pokliče ME 1-4738. (190)

Čudež? Videli

boste da ni, ampak naravna močna toplota pomaga, zato hvalijo ZDRAVILNO KOPEL za prehlade, revmatizem. Pojasnila CHERNE HEALTH BATH, 6904 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

Trgovska prilika

Delikatessen in mala restavracija je naprodaj. živahna okolica, prometna za \$78,000. Zelo pripravno za celo družino. Pogodba za najemino je še za 8 let. Za več informacije kličite
Euclid Shore Realty
IV 1-6076 RE 1-1898 (189)

Išče sobe

Starejša ženska išče 2 ali 3 nepremljene sobe z privatno kopalnico, blizu transportacije. Ima priporočila. Kličite HE 1-0692. —(Sept. 26, Oct. 2. 3)

Izvrstno pivo - vino - žganje in okusen prigrizek

Se priporočamo

Three Corners Cafe
1144 EAST 71st ST.
Frank Baraga, lastnik

ZA DOBRO PLUMBINGO IN GRETJE POKLICITE

A. J. Budnick & Co.

6631 St. Clair Ave.

PLUMBING and HEATING

Business Phone: UT 1-4492

Residence: PO 1-0641

ZA HITRO POSTREZBO POKLICITE UT 1-0926

plumberska zaloga - orodje - ključke železnina - električna zaloga - barve
ST. CLAIR HARDWARE
7114 St. Clair Ave., UT 1-0926

Laddie Pujzdar - Joe Vertocnik, lastnika

ZAKRAJSEK FUNERAL HOME CO

6016 St. Clair Ave.
Tel. Endicott 1-3113

SLOVENSKA BRIVNICA (BARBERSHOP)
761 East 185th St.
GEO. KOVAČIĆ IN JOHN PETRIĆ
lastnika—se priporočata

INSURANCE

Fire — Windstorm

Automobile

Za zanesljivo postrežbo se priporoča

Daniel Slakich

Agentura

15813 Waterloo Rd.

KE 1-1934 (Fri.-x)

PAPIRANJE

ODSTRANITEV Z PARO PROST PRORACUN
Stanley Maizel
1140 1/2 Norwood Rd. EX 1-6332

GORDON PARK CAFE

7901 ST. CLAIR AVE.

Joe Knaus - Joe Repar, lastnika
Kadar zaželite kozarec dobre pive, vina ali žganja, pridite k nam. Vedno prijazna postrežba. Postrežemo z okusnim prigrizkom.

Grozdje naprodaj

Cena na bušel ali ton. Naberete jih lahko sami ali pa mi. Obiščite Henry Neuman na Caves Rd., severno od Mayfield Rd., v Chesterland ali pa kličite GA 3-4411.

FRANK M. PERKO

vam preskrbi vsake vrste zavarovalnino, proti ognju, nezgodi, za življenje in druge. Obrnite se zanesljivo nanj.
1092 E. 174th St. IV 1-5658

Naprodaj

Grocerija in C-2 z dobrim zaslužkom. Lastnik mora ven iz mesta. Lahko poizkusite. Pokličite CE 1-2622. (189)

Naprodaj

Hiša za 1 družino na E. 117 St., blizu St. Clair Ave. 4 spalnice, plinska gorkota, izvrstno pobarvano in dekorirano, velik lot, 2 garaže. Se lahko takoj vselite. Lastnik LI 1-1012. (189)

Kramer's dvorana

5301 St. Clair Avenue
Telefon EXpress 1-7020

Dvorana za vse prilike, svatobe, krstije, veselice in seje ter druge sestanke

Vprašajte

JOHN KRAMER, lastnik

**Liga slovenskih katoliških Amerikancev
Podružnica v Clevelandu**

vabi

k prvi svoji prireditvi jesensko-zimske sezone 1952-1953
v SND na St. Clair Ave. v nedeljo dne 28. sept. 1952
ob 3 popoldne

SPORED

Otvori in pozdravi Mr. Matt F. INTIHAR, predsednik
clevelandske podružnice Lige

"Teta na konju"

Vesela igra v 3 dejanjih

Igrajo igralci "Slovenskega odra"

Režira: JANEZ VARŠEK

Osebe:

Major Ožbalt Rogelj	J. VARŠEK
Poročnik Janko Stanič	Jože LIKOZAR
Poročnik Franc Kik	Ivan MARTINC
Sluga Čičigoj	Janez HAUPTMAN
Gospa Berlotova, vdova po majorju	Marija MAUSER
Lidija, njena hčerka	Jožica VARŠEK
"Teta na konju" (Barbara)	Pavla DOLINAR

Igra se vrši v času pred prvo svetovno vojsko. Kraj: oficirsko stanovanje. Stanovanje opremila tvrdka za prodajo pohištva Louis Oblak.

Med odmori in po igri (ki bo končana ob 5 popoldne) so posetniki igre vabljeni v prizidek dvorane. Točaji in kuharice nam bodo tam postregli. Skrb za kuhinjo sta prevzeli Mrs. Brancelj in Mrs. Hrastar.

Girard vabi na "vinsko trgatav"

Girard, O. — Girard je med Slovenci v Ohio dobro znano mesto. Ni sicer posebno veliko, ni pa tudi tako majhno, da bi ga ne bilo mogoče najti.

Grozdje letos prav lepo kaže. Jagode so lepe debele in sladke. Nismo pa v Girardu taki, da bi hoteli vse grozdje sami pospraviti, zato smo sklenili, da povabimo rojake na vinsko trgatav.

Možje in fantje Slov. moške zveze in žene ter dekleta Slov. ženske zveze se za to prireditve že vneto pripravljajo. Vinska trgatav se bo vršila v soboto 4. okt. od 8:30 zvečer pa tja do nedeljskega jutra v Slov. nar. domu na 1006 North State St. Mnogo rojakov je bilo že lani ob trgatavi med nami. Vsi so se prav dobro počutili in prijetno zabavali. Mar ne? Upamo torej, da pridejo letos vsi ti in še veliko drugih med nas pokušat naše grozdje.

Vljudno vabita Slov. moška in Slov. ženska zveza!

Na veselo svidenje!

Jože Šenk.

Zahvala darovalcem za pogorelec

Newburgh, Cleveland, O. —

Moji prošnji, da pomagamo pogorelcem v mojem rojstnem kraju, so se odzvali naslednji in darovali:

\$50: Joseph Fortuna. \$35: Družina John Korelec. \$30: Mrs. F. Kinkopf in sinovi. Po \$10: Mrs. Anna Fortuna, Mrs. Leo Kreševič in Mr. L. Godec. \$7: Mr. F. Gliha. Po \$5: Neimenovana, Mr. F. Znidarsic, Mr. J. Cepic, Mr. A. Zabukovec, Mrs. T. Jeric, Mr. F. Snyder, Mrs. Magdalena Russ, Fred Kuznik, Mr. F. Planinsek, Mr. Martin Arko, Mrs. Rose Krall, še ena Neimenovana, Mr. Eddie Korelec, Mrs. Mary Zupancic in Mr. Anton Planinsek.

Po \$3: Mrs. Antonia Debelak, Miss Rose Papesch in Mrs. Anna Kameen. Po \$2: Mr. Frank Kral, Mrs. Louise Uršič, Mr. Stefan Zorc, Mr. J. Primožič, Mr. F. Češnovar, Mrs. Johanna Nose, Mr. Toni Kral, Mr. Anton Zimmerman in Mr. Anton Hribar. Po \$1: Mr. Louis Kastelic, Mr. John Mauer, Mr. Joe Zrimšek, Mr. Anton Zidar, Mrs.

Mary Ščinkovec, Mrs. Frances Resnik. Smerk, Mr. Frank Zore, Mrs. Gertrude Strainer, Mr. Jacob

Preko podjetja A. Kollander sem poslal \$239.00 na mojega

Domača telefonska postrežba stane manj kot en cent na uro. V največ slučajih to celo vključuje 15% federalni davek.

V resnici, več vrst postrežbe za domove stane okoli pol centa na uro!

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

brata z naročilom, naj si trije, ki jim je pogorelo, med seboj razdelijo. Enemu izmed njih do sedaj njegov del še ni bil izroččen, ker je gospodar (Debevec) bil ubit, pa še ni dognano, kdo bo tam novi postavni gospodar; ko bo dognano, bo tudi on prejel svoj del. Po omenjeni pošiljki sem prejel še \$24. Iz tega sem jim poslal vrečo moke za \$12, ostalih \$12 pa sem poslal mojim sestram, ki stanujejo pri mojem bratu; tako so mi darovalci naročili.

V imenu prizadetih siromakov se iskreno zahvaljujem vsem dobrosrčnim darovalcem. Ako sem pomotoma izpustil katerega ime, naj me blagovoli takoj obvestiti. Še enkrat najprišrčnejša zahvala vsem. In če bo kateri izmed vas imel kak tak slučaj, bom tudi jaz pripravljen pomagati po svoji moči. Bog vam povrni vsem.

Joseph Fortuna,
Cleveland 5, O.
3541 E. 82nd St.

Vesti iz Slovenije

Doma je letos zopet suša. Pa ne samo v Sloveniji, ampak tudi v Vojvodini. V Slavoniji in Batanu v juniju in juliju ni bilo kaplje dežja ter se je pšenica skoro posušila. Koruza se je še kar nekako obdržala. Ljudje bodo zopet trpeli, Tito bo pa imel zopet razlog, da bo prosjačil za dolarje in z njimi krpal svojo razdrapano komunistično barko.

Titov dvojni obraz. — Prbežnik, ki je nedavno prišel v svobodni svet, je izpovedal, da v Titovih šolah poučujejo mladi-

no v raznih predmetih vse z vidika razredne borbe. Učiteljstvo mora učiti, da so delavske množice v drugih državah prijateljsko razpoložene napram Titovi Jugoslaviji, vodilni sloji da pa jo sovražijo. Tako po njihovih izjavah vladajoča "kliko" v U. S. A. tamošnje delavske množice preganja, toda delavci da bodo zrušili sedanji režim in postavili svojega in bo potem nova Amerika v istem taboru s Titom. Kako si le Modic to predstavlja!

Velika nesreča na Donavi pri Belgradu

Celovski NT z dne 11. t. m. poroča: "V torek dne 9. septembra je vozil redni parnik "Niš" iz Beograda v Zemun, ki leži ob iz-

livu Save v Donavo na nasprotni strani reke. Malo po 13. uri je zapustil parnik Beograd. Ker popravljajo most preko reke Donave, se je hotelo peljati večje število potnikov z ladjo kakor navadno in je bil parnik zato močno preobremenjen. Ni še točno ugotovljeno, kolikor ljudi je bilo na brodu, ko je parnik odplul iz Beograda. Ko je bil parnik približno sredi reke, se je zgodila strašna nesreča. Zaradi dežja z viharjem je odšla večina potnikov pod krov. Oni pa, ki so ostali na krovu, so se zatekli pred dežjem vsi na eno stran krova. Vsled preobremenjenosti na eni strani in vsled viharja se je parnik nagnil in preden ga je bilo mogoče s stroji uravnati, se

je že tudi prevrnil. Reševanje je bilo zelo težko, nikdo tudi na nesrečo ni bil pripravljen, ker se je vse zgodilo nenadoma. Verjetno se od potnikov, ki so bili pod krovom, skoraj nikdo ni mogel rešiti. Tudi od onih, ki so bili na krovu in so se nenadoma znašli v valovih, jih je v viharju mnogo utonilo. Računajo pa, da jih je utonilo okrog 90 in da se jih je le okrog 30 rešilo."

— Marianski otoki na katerih ima naša mornarica svoje oporišče, so bili odkriti leta 1521. Odkril jih je Portugalec Magellan na svoji poti okoli sveta. — Pripadali so Španiji do kraja preteklega stoletja.

ZENITH... THE ROYALTY LINE

for Matchless Beauty...

Superior Performance

ZENITH
Quality TV

The Marlborough
MODEL K2260R — Richly grained, mahogany-veneer cabinet, classic in line—impressive and beautiful.

\$379.95

(Includes Fed. Exc. Tax, one year tube and 90-day parts warranty)

VELIKI NOVI NAPREDKI V IZDELOVANJU — dajo perfektno slike razen tega pa še sprejem na dolge razdalje... barva in čistina glasu se urejata popolnoma avtomatično. Več kot en milijon dolarjev so potrošili na poizkuse in izdelavo novega ZENITH "K 58" televizijskega ogrodja, tako da danes Zenith TV aparati nimajo tekmeča v televizijski industriji.

Samo Zenith nudi te izredne posebnosti

- Sedaj je sprejemna razdalja 25% večja, preizkušano!
- Sedaj so slike 20% bolj svetle, zelo ostre in jasne, z živahnimi kontrasti med belim in črnim.
- Zarišče je popolno, slike so brez bleška in dobro reflektirajo.
- Novi "Super-Automatic Station Selector" daje lažjo in takojšnjo regulacijo slik in glasu!
- Urejena priprava za preureditev za UHF!

NA LAHKA ODPLAČILA!
MOŽNA ZAMENJAVA
STARIH APARATOV!

Obiščite nas še danes in oglejte si našo izbiro ZENITH modelov—Cene za vsak budžet.

ODPRTO V PONDELJEK, ČETRTEK IN PETEK OD 9 DO 9
V TOREK IN SOBOTO OD 9 DO 6—ZAPRTO CEL DAN V SREDO

Poslužite se našega "Lay-A-Way" plana pri nakupu pohištva ali drugih potrebščin za vaš dom!

Brodnick Brothers

APPLIANCES & FURNITURE STORE

16013-15 Waterloo Rd. IVanhoe 1-6072 — IVanhoe 1-6073

Janez Hočevar:

Meslo brez meštanov

(Izvirna potopis izvirnega popotnika)

(Nadaljevanje)

Bila je prelepa pomladanska noč. Tako lepo so blestele zvezde, nosnice so željno vskavale vonj mladega zelenja, misli pa so bile žalostne, kot malokdaj. Če nas je blatil in sramotil tuje, prevzet sovraštva do nas, je bilo eno. Trpeli smo in upali v dan pravične sodbe. Toda če se brat, rodni brat, pajdaši z istimi tujci in z njih pomočjo pači in ruši to, v kar verujemo in upamo? Tak brat ni več brat, zavrnel se je na slabih poteh in pljunil na starše in dom . . .

V grmovju za menoj je zašumelo. Kradoma sem se ozrl. Pod mlado jelko sta stala fant in dekle. Njuni temni postavi sta se ostro odražali od svetlih luči, ki so v srebrnih snopih lile skozi vejevje s promenade. Naslonila je glavo na njegovo ramo in vzdihnila.

"Kaj praviš, Janko?"
"Ne moreš se ga otresti . . ."
"Res ne morem. Že pred štiri leti je lazil za menoj, zdaj lazi še bolj, ko se čuti varnejši. Veš, da so pri radiu odpustili cel kup naših, da so lahko nastavili polentarje . . ."

"Veš kaj, Majda?" Rahlo jo je pobožal po glavi, potem pa jo vzel v svoje dlani, da sta si gledala iz oči v oči.

"Veš kaj, Majda? Velik je svet, nekje bi si tudi midva našla prostorček, da si ustvariva domek, ki ga tu ne bova mogla nikdar . . ."

"Pojdiva, Janko, še nocoj, če hočeš . . ." Je vdano odvrnila in ga poljubila.

"Z vlakom v Sežano, tam pa preko. Veliko jih tako uide . . ."

Od groze sem otrpnil. Kako rad bi planil k njima in jima povedal, naj ne hodita na slepo srečo. O, kolikokrat sem v samotnih nočeh prisluškoval strelom ob meji. "Spet uhajajo . . ." Koliko jih je padlo? Kolikim je uspelo? sem se spraševal. Toda gluha noč nad Krasom je molčala in v veselji črički so še naprej prepevali samotnim hrastom v ogradah in sinjim zvezdam nad Nanosom. Vedel sem, da mi ne bi verjela, celo zbala bi se, misleč, da sta izdana. In vedel sem, da bosta kljub vsemu šla. Preveč sta verjela v življenje in srečo . . .

Kmalu pozneje sem videl, kako je mnogim na taboriščni bolniški postelji ugašalo vse: življenje in sreča. Drugi pa so odhajali in njih obrabi so bili otopleli, na njih ni bilo ne žalosti, ne veselja, oči pa so se trudno zaprle, če so pogledali v žgoče sonce . . .

Onega večera dolgo nisem zaspal. Iz bližnjega hotela so odmevale bosanske pesmi, vmes so se zvenčle drobili kozarci. Nekje na ulici je odjeknil strel, slišati je bilo tekanje, potem pa spet mir. Znova se je oglasila umazana popevka. Mimo okna se je primajala senca pijanca, ki je tiho, sam sebi popeval: "Oj, ti kranjski Janez, kaj boš jedel danes . . ."

O, domovina moja! Bili so časi hudih stisk in težav. Tvoji otroci pa so vsemu nakljub ostajali na svoji zemlji. Danes odhajajo v vse dele sveta. Kaj bo s teboj, če te zapuste vsi? Dom zavrženih bratov in bastardov boš, tvoji raztepeni otroci pa te bodo ljubili iz tujine in dvigali tvojo slavo do zvezd. Tudi meni je usojena ta pot, vem . . . Zanka se zapira in ni daleč dan, ko se bodo vrata zaprla in bom le še lahko pokleknil na tvoj sveti prag, o domovina, ga poljubil v slovo in stopil v vrste tisočev. To usodo nam je namenil današnji čas. Tako te zapuščamo, mi tvoji otroci, belo mesto v zelenem polju. In edina želja, ki jo nesemo na dolgo in negotovo pot je, da bi ti v tujini lažje služili živi, kot pa mrtvi v tvojem ljubljenskem naročju . . .

Lepo je nocoj pisati spomine. Lepa tropska noč se je razpela nad hišo. Popoldne sem pokosil trato in lahni vzhodnik prinaša skozi okno vonj po svežem senu. Črički pojo in če se ne bi na zvezdnem nebu risale temne senice palm, bi si skoro lahko umisljal, da sem spet doma. O, kolikokrat sem v poletnih nočeh slastno vdihaval z vonjem po senu prepojeni zraku, ležeč na kozolcu. Po vasi so zamirale pesnijsvovalcev, veselo in opominjavoče je bila ura v vaškem stolpu.

Da, nocoj je noč, ko bi se pogovarjal z domovino. Vse najlepše, kar čutim v srcu, bi ji povedal in ljubeče oči in toliko kot fant in dekle ob oknu, kjer dehti rožmarin in lije v krvavih slapovih nagelj z napuščev . . .

Toda srce je žalostno. Vidim polje, sredi polja stoji prelepa cerkva, zeleni stolp kipi v nebo. Tam leži mamica. Kolikokrat sva upala in se tolažila: še bo prišel dan, še ti bom pogledal v zveste in ljubeče oči in toliko si bova povedala! Zdaj počivaš v božjem miru, mamica. Naj ti bo res pokojen in sladak, kot je nemirna in grenka moja žalost.

Kolikokrat so se v nočeh brez spanja šrečavale žalostne in ljubeče misli. Toda, kdor je vzel v roke kelih očičenja in trpljenja, ta ga mora izpiti do dna. In tujini je treba plačati ceno. Ne z zlatniki, s srci. Težka je ta cena. Upaš in upaš, potem pa, ko se je grob sesedel, venci oveneli in je pognala že prva mlada trava, takrat izveš. Končani so upi, ostane ti le črna žalost . . .

Veliko ceno terjaš, o tujina, veliko. In mi jo plačujemo, ko se najmanj nadejamo . . . Toda nekdo bo vse izterjano in povrnjeno, vse bo izravnano.

Tam sredi polja stoji prelepa cerkva in zeleni stolp kipi v nebo . . .

Ž žalostno mislijo sem končal to črtico, ki sem jo začel čisto drugače. Prešerna zbadljivost je vodila pero. Toda človeško srce je vsemogočno samo v ljubezni, drugod pa so mu postavljene gotove meje. Norčeval sem se iz zgodbe in ljudi, žalost pa se je zbirala v srcu. Ko je bila mera polna, je prešernost splahnela. Žalostna misel pa se je zaključila v srcu . . .

Vendar pa je bilo namenjeno, da bo zgodba kljub vsemu končala veselo.

Ravnokar sem se pripravljal, da pošljem ta spis strogemu gospodu uredniku, ko je nekdo potrkal na vrata. Opremem, in glej ga šmenta, na pragu se spet krohoče prijatelj Jože. To je bilo veselje v hiši! Pokazal sem mu tudi črtico. Nasmehnil se je:

"Nikdar nisem mislil, da boš kdaj tako pisal. Oster si postal, prijatelj; zbadaš, da sam ne veš kdaj. Se iz sebe se norčuješ in zato naj ti bo oproščeno . . ."

In se je zakrohotal, kot se zna samo on. Rekel sem mu:

"Veš, kakšna je usoda ponižanih in razžaljenih?"

"Mislim, da vem," je dejal.

"Jaz poznam to usodo: eni se upognejo in postanejo hlápci, drugi posnemajo Joba in molče prenašajo trpljenje, tretji spet postanejo prekucuhi: Vse staro bi pognali v zrak, pretrgali vse vezi s preteklostjo in začeli znova. Četrta si 4: nasprotnika bičaš do kosti, ga razgaljaš, kjerkoli in kakorkoli moreš, kar pa je tvojemu srcu drago, povzdiguješ nad zvezde. Zato bodi previden . . ."

"Čemu?"

"Da ne zabredeš. Lahko bi postal krivičen . . ."

"Ne, ne bom krivičen. Nasprotnikov ne bičam iz zlobe, bičam idejo, ki je pogubna in škodljiva. In če govorim o Cepcih, Gofljah, Uzmovičih in tako

dalje, tedaj ne zasmehujem lastnih rojakov, pač pa idejo, ki jo ta peščica predstavlja in nas je s tujo pomočjo zaslužila . . ."
(Dalje prihodnjic)

Nacistični rožički

Podoba je, da ameriški ljudje, zlasti tudi slovenski, vse preveč pozabljam, da je bil odnos nacizma do Cerkve nič manj sovražna, kot je odnos komunizma do nje. Pred očmi imamo v prvi vrsti samo nacistično ekspanzivnost po tuji zemlji, ki jo je nacizem izvajal v vseh smereh. Zlasti še v smeri na Trst ozir. Jadran in na Balkan. Toda to je bil samo eden izmed atributov nacizma, glavni njegov atribut pa je brezdvodno bil boj proti religiji, posebno še katoliški kot najmočnejši.

Odpor nemških rajhovskih kakor tudi avstrijskih katoličanov proti nacizmu je temeljil skoro izključno samo na tej osnovi. Iz tega razloga so bili zoper njega in so tudi še danes proti, do čim glade prvega, to je glede nacistične imperialistične agresivnosti v določni obliki pravzaprav še do danes nem. katoličani niso povedali svojega stališča, kar jim gotovo ne služi v čast.

Naši bratje in sestre na Korškem se zavedajo tako ene kakor druge nevarnosti, ki jim grozi s strani nem. nacizma, ki ga zmaga zapad. zaveznikov še daleč ni strla. Orožje še ni nikoli premagalo kake ideje. Do tega se zapadni, zlasti ameriški svet še ni dokopal v zadostni meri. Tega se edino Cerkev zaveda v polni meri.

Razumljivo je, da spričo tega ni moglo ostati na slovenski strani brez nekoga vznemirjenja, to, kar se je zgodilo na letošnje žegnanje (Jernejevo) na Reberci. Kakor drugod tako so tudi na Reberci naredili padlim nacistom na nagorbnih spomenik namesto Kristusovega križa poganski nacistični kljukasti križ. Ko so na svoje letošnje žegnanje Reberčani prišli v cerkev, so bili nemalo iznenadeni, ko so zapazili na pokopališču, da je kljukasti križ na Majerjevem nagrobniku, ki je bil doslej zakrit, odkrit. Reberčani dobro vedo, kateri neznanci so to storili.

Nam pa prihaja pri tem na misel tudi tisto neopravičljivo ravnanje avstrijskih nemških katoliških kvrogov, ki jih tako bodejo v očih slov. napisi na zvonovih po sloven. farah. Za nas ni to nič drugega, kakor eden izmed vplivov, ki jih je v tolikšni meri zapustil za seboj v kor. deželi nacizem. Mar mislijo, da bo s tem zbrisan sloven. obraz koroške dežele?

— Vsako leto uničijo požari v naših gozdovih — večino teh požarov povzroči človeška nepazljivost — toliko lesa, da bi iz njega lahko zgradili 86,000 domov.

V blag spomin

SEDEME OBLETNICE SMRTI PRELJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE SOPROGE IN MATERE

Jennie Arko

ki je za vedno zatisnila svoje trudne oči v starosti 63 let dne 27. sept. 1945

Sedem let je že minilo, odkar Te Bog poklical je, in vedno si nam v spominu in bodeš nam do zadnjega dne.

Zalujoči ostali:

SOPROG, SINOV in HCERE

Cleveland, Ohio, 26. sept. 1952.

POZOR! POZOR! POZOR!
Vaši sorodniki, prijatelji in znanci še vedno nujno potrebujejo Vaše pomoči. V Vašem interesu je, da za VAŠ TEŽKO PRISLUŽENI IN OD UST PRITRGANI DENAR Vaši svojci v DOMOVINI dobe RES PRVOVRSTNO BLAGO
ZATO NAROČAJTE DARILNE POŠILJKE PRI DOBRO ZNANI KOMPANIJI

DOSTAVA V 15 DNEH

CITRUS
IMPORT-EXPORT

DOSTAVA V 15 DNEH

lastnik Aleksander Goljevšček

Lasno skladišče v Prosti luki Trsta 4-11-31 Trst, Via Torrebiana 27 Trieste, Post Box 522
KI JE ZARADI PRIZNANE SOLIDNOSTI, TOČNE IN NAJHITREJŠE POSTREŽBE IN NAJTOČNEJSEGA OBVEŠČANJA SVOJIH ODJEMALCEV postala
VODILNA KOMPANIJA ZA POŠILJANJE DARILNIH POŠILJK PO VSEJ EVROPI

CENIK

CENE v USA dolarjih za 1 LB. FRANKO zadnja pošta ali železniške pošaje prejemnika

RIZ, Splendor extra brillato	0.21
RIZ, Carolina Superchinese	0.25
TESTENINE vseh vrst (makaroni, spaghetti), bele la	0.21
PŠENIČNI GRES, la kanadski	0.20
MOKA, kanadska EXTRA GOLD FINE, najfinejša, na drobno	0.18
MOKA, kanadska EXTRA GOLD FINE, originalna vreča 100 lbs.	12.00
JEČMEN, oluščeni	0.18
SLADKOR, najfinejši kristal	0.21
SLADKOR v kockah	0.25
KAVA, RIO št. 3	0.76
KAVA, MINAS št. 2	0.80
KAVA, SANTOS EXTRA PRIME	0.93
KAKAO, holandski najfinejši	0.73
ČOKOLADA ZA KUHANJE, najfinejša	0.75
ČOKOLADA, mlečna najfinejša	0.78
ČAJ, FORMOZA	1.15
ČAJ, CEYLON ORANGE PEKOE	1.33
MLEKO V PRAHU, holandsko najfinejše	0.70
MLEKO KONDENZIRANO, holandsko najfinejše	0.35
OLJE OLJČNO, najfinejše afinirano, ročke po 1 kg — za 1 kg	1.32
OLJE OLJČNO, najfinejše rafinirano, kanta 33 lbs. — za kanto	19.00
MAST, čista svinjska, škatle po 1 lb. in 5 lb.—za lb.	0.38
MAST, čista svinjska, kanta orig. 37 lbs. — kanta	13.50
ŠUNKA, kuhana praška, škatle po 1 kg — za kg	2.42
SALAMA, a la Gavrilović	1.35
SLANINA, sušena (pančeta)	0.75
ČAJNO MASLO, dansko najfinejše, škatle po 1 kg — za 1 kg	2.50
PARMEZAN SIR, orig. Parma stravecchio	1.30
EMENTALSKI SIR v trikotnikih, škatla 6 kosov — škatla	0.22
PARADIZNIKOVA MEZGA (paradajz), škatle po 1 kg — za 1 kg	0.70
POLENOVKA (štokfiš), EXTRA norveška	0.70
SARDINE portugalske v oljčnem olju, škatla 200 g — za škatlo	0.25
MED, CVETLIČNI, kozarci po 1 lb.	0.50
MANDELJNI, orig. Bari, oluščeni	0.88
ROZINE (cvebe), grške Candia št. 4	0.32
KEKSI, najfinejši masleni	0.40
BONBONI, karamelne polnjene la	0.50
NOODLE SOUP, Royco, Daniels ali enake vrste, zavojček	0.18
MARMELADA, najfinejša, škatla po 1 lb.	0.40
FRANČKOVA CIKORIJA, škatle po 200 g, škatla	0.22
MILO, PRALNO, 72% maščobe	0.35
MILO, TOALETNO, komad 100 g — koma	0.15
MILO ZA BRITJE, komad 50 g — komad	0.25
ZOBNA KREMA "Kolynos" — tuba	0.30
POPER, orig. Lampong črni v zrnu	2.70
VANILJA v palčkih orig. BOURBON, 10 palčk za CIMET celi	1.80
NAGELJNOVE ZBICE	2.20
PIMENT, celi	1.80
MOŠKATOV OREŠČKI	2.20
LIMONINA KISLINA, najfinejše kakovosti	1.30
KADILO	0.80

RAZEN NAVEDENIH ŽIVIL POŠILJAMO TUDI DRUGO PRVOVRSTNO BLAGO KOT BIKIKLE, RADIO, TEKSTIL, OBUTEV in spleh vse za gospodinstvo in gospodarstvo, kar Vaši svojci v DOMOVINI nujno potrebujejo in na čemur tripo pomanjkanje.

ZAHTEVAJTE pri naših zastopnikih navodila in cenike za vse, kar Vas interesira in kar želite poslati v stari kraj.

VAŠA NAROČILA IN MONEY ORDERS POŠILJAJTE KOT DO SEDAJ NAŠIM ZASTOPNIKOM ALI V KORIST RACUNA

Aleksander Goljevšček pri

The North American Bank Co., 61 31 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

ali BANČNE MONEY ORDERS na naš naslov Trieste, Post Box 522

Obračajte se S POPOLNIM ZAU PANJEM na naše ZASTOPNIKE

v U. S. A.

STEVE F. PIRNAT CO. JOHN BRIŠČEK MIHAEL STAVDOHAR JOSEPHINE POGAČNIK JOSEPH VEROVŠEK

6516 St. Clair Ave. 6202 St. Clair Ave. 2050 W. 23rd St. 1957 E. 34th St. W. 1609 Pacific Ave.

Cleveland 3, Ohio Cleveland 3, Ohio Chicago 8, Illinois Lorain, Ohio Spokane, Wash.

Phone HE 1-3500 Phone HE 1-9312 Phone 74419 Phone RI 6446

v KANADI

GEORGE PETERMANEC, 58 Stewart Street, Toronto, Ont. CHARLES ILINIČ, 48 Mochar Ave., Port Arthur, Ont.

JOSIP DRAVOJ, 51 Martimas Ave., Hamilton, Ont. TONY SPEHAR, 122 Birch, So. Timmins, Ont.

LUDVIK RAUTER, 137 Bold St., Hamilton, Ont.

Za najsolidnejšo postrežbo jamči in se priporoča Aleksander Goljevšček

ZELO VAŽNO! Posebno Vam priporočamo povsod znane "CITRUS" STANDARD PAKETE, ki prispejo v roke srečnega obdarovanca brez vsakih stroškov zanj; torej s plačano carino, carinsko uvozno takso in voznino (poštnino).

Paket št. 1 --- \$44.50 Paket št. 9 --- \$24.00

100 lbs. moke Extra Gold Fine	4 lbs. mlečne čokolade
37 lbs. masti (kanta)	2 lbs. kakava
7 lbs. kave Minas	1 lb. čaja Ceylon
10 lbs. riža Carolina Extra	1/2 lb. popra
10 lbs. sladkorja	4 lbs. rozin
10 lbs. testenin belih	10 lbs. riža Carolina
1 lb. čaja Ceylon	10 lbs. testenin
1/2 lb. popra	10 lbs. sladkorja (kocke)
1 lb. mlečne čokolade	5 lbs. oljčnega olja
1 lb. kakava	5 lbs. polenovke (štokfiš)
1 par Nylon nogavic	10 palčk vanilije

Paket št. 2 --- \$23.50 Paket št. 10 --- \$25.00

10 lbs. polenovke	5 lbs. polenovke (štokfiš)
10 lbs. oljčnega olja	5 lbs. oljčnega olja
10 lbs. riža Splendor Extra	10 lbs. riža Carolina
ali belih testenin	5 lbs. masti
10 lbs. pančete	5 lbs. pralnega mila
	5 lbs. kave Rio
	5 lbs. testenin belih
	5 lbs. sladkorja
	2 škatle paradiz. mezge
	20 lbs. moke Extra Gold Fine
	5 lbs. pšenič. zdroba (gres)

Paket št. 3 --- \$26.00

50 lbs. moke Extra Gold Fine	
20 lbs. testenin belih	
20 lbs. sladkorja	
10 lbs. riža Splendor Extra	
7 lbs. kave Rio	
1 lb. čaja Ceylon	

Paket št. 11 --- \$20.00

Paket št. 4 --- \$29.50

7 lbs. kave Santos Extra Prime	10 lbs. riža Splendor Extra
1 lb. kakava	30 lbs. moke Extra Gold Fine
1 lb. čaja Ceylon	10 lbs. testenin belih
1 lb. mlečne čokolade	10 lbs. sladkorja
1 lb. rozin (cveb)	10 lbs. masti
1 lb. šunkete praške v škatli	10 lbs. pralnega mila
5 lbs. pančete	
2 lbs. salame	
10 lbs. sladkorja	
10 škatel sardin	

Paket št. 12 --- \$24.50

Paket št. 5 --- \$25.50

100 lbs. moke Extra Gold Fine	
5 lbs. kave Minas	
5 lbs. pralnega mila	
1 lb. toaletnega mila	
10 lbs. riža Splendor Extra	
10 lbs. sladkorja	
10 lbs. testenin belih	

Paket št. 13 --- \$14.50

Paket št. 6 --- \$19.00

10 lbs. masti	
10 lbs. riža Splendor Extra	
10 lbs. testenin belih	
5 lbs. polenovke	
5 lbs. pšeničnega zdroba	
20 lbs. moke Extra Gold Fine	
10 lbs. sladkorja	

Paket št. 7 --- \$57.50

200 lbs. moke Extra Gold Fine	
20 lbs. sladkorja	
37 lbs. masti (kanta)	
30 lbs. testenin belih	
10 lbs. riža Splendor Extra	
7 lbs. kave Minas	
4 lbs. rozin	

Tekstil paket I - \$34.50

Paket št. 8 --- \$13.50

7 lbs. kave Santos Extra Fine	
3 para Nylon nogavic	

Tekstil pak. II - \$36.50

3 m najboljšega volnena blaga za žensko obleko
6 m popelina za perilo
6 m flanelje za obleke za dom
3 pari Nylon nogavic
1 par ženskih čevljev (Pri naročilu navesti številko čevljev in nogavic)

HENRIK SIENKIEWICZ:

Z ognjem in mečem

Stopili so v sobo, v kateri je gorel na kaminu močan ogenj. Kadeče se vino je stalo že na mizi. Skrzetuski je hlastno prijel za steklenico.

"Od včeraj nisem imel ničesar v ustih," je rekel.

"Strašno si shuššan. Vidi se, da sta te vzela, bolelost in trud. Toda povej mi vendar o sebi, saj vendar poznam tvojo stvar — ti torej nameravaš med njimi iskati knežnje?"

"Ali nje ali pa smrti," je odgovoril vitez.

"Laže najdeš smrt; toda odkod veš, da utegne biti knežnja tam?" je vprašal dalje logar.

"Ker sem jo drugod že iskal."

"Kje?"

"b Dnjestru prav do Jahorlika. Potoval sem z armenskimi trgovci, ker sem domneval, da je tam skrita; bil sem povsod, a sedaj grem v Kijev, ker jo je Bohun baje odvedel tja."

Komaj je poročnik izgovoril Bohunovo ime, se je logar zagrabil za glavo.

"Za Boga!" je vzkliknil, "da ti najvažnejše stvari ne povem. Slišal sem, da je Bohun ubit."

Skrzetuski je pobledel.

"Kako to?" je rekel. "Kdo je to povedal?"

"Oni šlahiči, ki je že enkrat rešil knežnjo, oni, ki se je pod Konstantinovo tako izkazal — oni mi je pravil. Srečal sem ga, ko je šel v Zamost. Srečala sva se na potu. Komaj sem ga vprašal, kaj je novega, pa mi je povedal, da je Bohun ubit. Vprašam: 'Kdo ga je pobil?' On odgovori: 'Jaz' in nato sva se razšla."

Plamen, ki se je razpalil v obličju Skrzetuskega, je naglo izgubil.

"Ta šlahiči," je rekel, "se rad baha. Njemu ni mogoče verjeti. Ne! Ne! On ne bi mogel pobiti Bohuna."

"In ti ga nisi videl, gospod Jan? Saj se tudi spominjam, da mi je pravil, da gre k tebi v Zamost."

"V Zamostu ga nisem dočkal. On mora biti sedaj v Zbaražu, meni pa se je mudilo, da dohitim komisijo — torej se s Kamienca nisem vračal na Zbaraž in ga sploh nisem videl. Sam Bog naj ve, če je tudi res, kar mi je on svoj čas pravil o njej, kako je baje slišal, ko je bil v Bohunovem robstvu, da jo je skrtil za Jampolom, potem pa da jo je odvedel v Kijev, kjer se je imel poročiti z njo. Morda i to ni res, kakor vse, kar je pravil Zagloba."

"Čemu torej greš v Kijev?"

Skrzetuski je obmolnil; nekaj trenutkov se je slišal samo švist in tuljenje vetra.

"Ker," je rekel logar, "ker, če Bohun ni ubit, lahko padeš nje-mu v roke."

"Zato tudi grem, da ga najdem," je odgovoril gluho Skrzetuski.

"Kako to?"

"Naj bo sodba božja med nama."

"Toda on se ne bo bil s teboj, temveč te kar navadno da zvezati in ti vzame življenje, ali pa te proda Tatarjem."

"S komisarji sem, v njihovem spremstvu."

"Bog daj, da bi mi lastne glave odnesli, a kaj naj rečemo o spremstvu."

"Komur je življenje težko, temu bo zemlja lahka."

"Boj se Boga, Jan; tu ne gre za smrt, ker ta nikomur ne uide, toda oni te lahko prodajo na turške galere."

"Ali misliš, gospod mojster,

da mi bo hujše nego sedaj?"

"Vidim, da si obupanec, da ne veruješ v božjo milost."

"Motiš se, gospod mojster! Pravim, da mi je zlo na svetu, ker je jako, toda z voljo božjo sem se že pobotal. Ne prosim, ne stokam, ne preklinjam, z glavo ne tolčem ob steno, hočem le izpolniti, kar sem namenil, dokler imam še kaj sil in življenja."

"Toda bolelost te gloda kakor črv."

"Bog mi je dal zato bolelost, da bi me glodala, lek pa pošlje, kadar se mu zazdi."

"Nimam besed na tak argument," je rekel logar. "V Bogu je edina rešitev, v Bogu upanje za nas in za vsa država. Kralj je potoval v Čenstohovo, morda tudi kaj izprosi pri najsvetejši Devici — sicer poginemo vsi."

Nastala je tišina, izza oken pa je prihajal le dragonski zategnjeni "verda."

"Da, da!" je govoril črez čas mojster. "Mi vsi smo več pri mrtvih nego pri živih. Ljudje v tej državi so že pozabili se smejati, samo še ječe, kakor ta vihra v kaminu. Tudi jaz sem veroval, da nastanejo boljši časi, dokler nisem z drugimi vred prišel lesem; sedaj pa vidim, da je bilo to upanje prazno. Razvalina, vojna, glad, uboju in nič več — nič več!"

Skrzetuski je molčal; plamen ognja, gorečega v kaminu, je osvetljeval njegov shuššani in resni obraz.

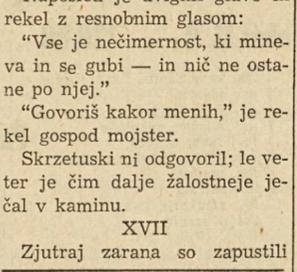
Naposled je dvignil glavo in rekel z resnobnim glasom:

"Vse je nečimernost, ki mineva in se gubi — in nič ne ostane po njej."

"Govoriš kakor menih," je rekel gospod mojster.

Skrzetuski ni odgovoril; le veter je čim dalje žalostneje ječal v kaminu.

XVII
Zjutraj zarana so zapustili

V blag spomin

DRUGE OBLETNICE SMRTI
MOJEGA LJUBEGA SOPROGA
TER DOBREGA IN SKRBNEGA
OČETA

Frank Kuhar

ki nas je tako nenadno zapustil dne 26. septembra 1950 te se preselil v lepšo, boljšo lomovino, kjer je večna pomlad, kjer je blaženi mir. Tukaj pa —

Česplje zopet zorijo, žalost, spomine budijo, ah, tisto nesrečno drevo — si vzgojil ga, sebi v zlo:

Čez ograjo vrtno gledam, mimo gre mnogo ljudi, srce moje, Te pogreša že dve leti, Te, od nikoder ni!

Tvoja žalujoča žena

MARJANCA
LILLIAN KUCHAR-SWISHER,
in MARION, hčerki
CARL SWISHER, zet
MARION SWISHER, vnukinja

Cleveland, O., 26. sept. 1952.

komisarji in z njimi tudi gospod Skrzetuski Novoselke. To pa je bila žalostna pot. Kjer so se ustavili, v vsakem mestecu jim je grozila smrt, a povsod so srečavali žalitve, hujše kakor smrt, in to tem hujše, ker so komisarji v svojih osebah predstavljali moč in veličanstvo Poljske. Gospod Kisiel je obolel, da so ga morali po vseh prenočiščih nositi s sani v hišo. Komornik Lvovski je s solzami zalival lastno in domovine sramoto; kapitan Brišovski je tudi obolel od prečutih noči in truda, zato je prevzel njegovo mesto gospod Skrzetuski in je vodil dalje ta nesrečni oddelek, sredi pritiskanja drhali, sramočenja, groženj, spopadkov in bitek.

V Bialogrodu se je komisarjem iznova zdelo, da jim je od-

bila zadnja ura. Drhal je pobila bolnega Brišovskega, ubila gospoda Gniazdovskega — in le prihod metropolita in razgovor z vojvodo je preprečil že pripravljeno klanje. V Kijev komisarjev niso niti hoteli pustiti. Knez Četvertinski se je vrnil 11. svečana od Hmielnicega brez vsakega dogovora. Komisarji niso vedeli, kaj bi počeli, kam naj bi se obrnili. Vrnitev Lvovski je s solzami zalival lastno in domovine sramoto; kapitan Brišovski je tudi obolel od prečutih noči in truda, zato je prevzel njegovo mesto gospod Skrzetuski in je vodil dalje ta nesrečni oddelek, sredi pritiskanja drhali, sramočenja, groženj, spopadkov in bitek.

V Bialogrodu se je komisarjem iznova zdelo, da jim je od-

podili nekaj stotin črni. Praporščak Novogradski in Šniarovski sta iznova odšla k Hmielnice-mu s prošnjo, da bi prišel v Kijev na komisijo, toda vojvoda je imel majhno nadejo, da bi mogli živi dospeti do njega. Vtem pa so morali komisarji v Hrastovu gledati s prekrižanimi rokami na trume, moreče utjetnike obojega spola in razne starosti, ki so jih potapljali v mrzli vodi, na mrazu polivali z vodo, jih nabadali z vilami ali jih pa žive obrezavali z noži. Takih dni je minilo osemnajst, nato pa je naposled prišel odgovor Hmielnicega, da noče priti v Kijev, temveč da čaka vojvodo in komisarje v Perejeslavju.

Tedaj so se nesrečni poslanci oddahnili, sodeč, da se je že nehala njihova muka, ko so pri Trjopolju prestopili Dnjeper in se napotili prenočevat v Voronkov,

odkoder je bilo le šest milj do Perejeslavlja. Hmielnicki jim je prišel pol milje naproti, da bi tako izkazal čast kraljevemu poslanstvu. Toda kako je bil izpremenjen od onih časov, ko se je delal okrivčenega! Quantum mutatus ab illo!" kakor je po vsej pravici pisal vojvoda Kisiel.

Prihajal je namreč s konjeniki, polkovniki, esauli in z vojaško godbo, pod znakom, buncukom in rdečo zastavo, kakor bi bil dedni knez. Komisarska vrsta se je takoj ustavila, on pa je priskočil do prvih sani, v katerih se je vozil vojvoda, gledal nekaj časa v njegov čestiti obraz, potem tpa nekoliko nagnil kalpak in rekel:

"Klanjam se vam, gospodje komisarji, in tebi, vojvoda. Bo-lje bi bilo, če bi bili prej začeli z menoj pogajanja, ko nisem še

poznal lastne sile, a če vas je kralj poslal k meni, tedaj vas s hvaležnim srcem sprejemam na svoji zemlji."

"Pozdravljen, gospod hetman!" je odgovoril Kisiel. "Pre-svetli kralj nas je poslal, da bi ti poklonili njegovo ljubezen in uredili pravico."

"Za ljubezen ga zahvaljujem, pravico pa sem si že sam uredil s tem na vaših vratovih (tu je udaril po sablji) in si jo bom še dalje delal, ako me ne zadovoljite."

"Ne pozdravljaš nas posebno prijazno, gospod hetman zaporoški, nas, kraljevih poslancev."

"Ne bom govoril na mrazu zato bo boljši čas," je odgovoril rezko Hmielnicki: "Pusti me, Kisiel, na svoje sani, ker vam hočem izkazati čast in se z vami peljati."

(Dalje prihodnja)

Mario Kolenc

**ZDAJ JE ČAS,
da si naročite
FURNEZ
NA PLIN**

Louis Planinc

za pravočasno inštalacijo!

Dajte, da vam pokažemo prednosti novega

**BRYANT
PLINSKEGA FURNEZA
ali PARNEGA KOTLA**

(z napravo za zimsko
prezračanje)

Ne morete dobiti boljšega
"air-conditioned" furneza
na plin!

Vam ni treba ničesar
plačati takoj

Imate do tri leta časa
za plačevanje

Lahko plačate poleg
plinskega računa

Ogled za inštalacijo in proračun damo brezplačno

Pokličite nas predno boste komu oddali naročilo za popravo vašega starega furneza ali za inštalacijo novega. Prihranili si boste denar in zadovoljni boste z našo službo! Hann's družba je na dobrem glasu!

Izvršujemo vsa monterška dela in zamenjamo
vaše stare cevi z bakrenimi.

Pokličite MU 1-4200

Trgovina je odprta vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek
do 8. ure zvečer

1895

1951

V blag spomin

PRVE OBLETNICE PRERANE SMRTI NAŠEGA NADVSE
LJUBLJENEGA SOPROGA IN OČETA

Ludwig Gustinčič

Blagopokojnik je preminil 24. septembra 1951
na svojem domu v Perry, Ohio

Minilo je že eno leto,
odkar si Ti zapustil nas,
a v naših srcih je tuga, žalost
še vedno kakor tisti čas.

V tihem grobu zdaj počivaš,
večno, smirno spanje spiš,
nobene prošnje, ne solze,
Te s tega sna ne zbude.

V srcih nosimo ljubeče
glas, spomin in pogled Tvoj,
dokler nit življenja steče
in vsi gremo za Teboj.

Zalujoči ostali:

ANNA, soproga
LUDWIG, sin
AMELIA in MRS. ANN PAVUČEK, hčerki
LUDWIG PAVUČEK, zet
RICHARD PAVUČEK, MARY, LUDWIG, JOHNNY in
PERCY GUSTINČIČ, vnuki
FRANK in TONY CERKVENIK, bratranca v Clevelandu
in stari domovini pa sestra
Perry, Ohio, dne 26. septembra 1952.

ODPRTO DO 9 ZVEČER
V PETEK, SOBOTO IN PONEDELJEK

VARČUJTE pri SEARSU

Hercules khaki twill

delavna oprema

4.99

Srajca 2.24
hlače 2.75

- Skrbno urezane po dovršenih krojih
- Prosto gibanje na rokah, nogah in ramenih
- Močni klobučevinasti šivi res drže
- Močni gosti mercerizirani bombažni twill
- Preizkušena, dokazano pralna in odporna proti soncu
- Sanforizirana, se skrčijo največ za 1%

CARNEGIE, LORAIN AVE.

po tej nizki ceni si lahko privoščite več par

gabardine

hlače

4.98

Te trpežne hlače, ki obdrže robove, so narejene iz
preizkušenega Sears twill rayon gabardina.

Res lagodne, virgin-volneni worstedi.

Šest značilnih odtenkov modre, zelene, sive, tan
in rjave barve.

MEN'S CLOTHING —
CARNEGIE, LORAIN AVE.

Zadovoljnost garantirana
ali pa vaš denar nazaj

SEARS • CARNEGIE PRI E. 86th
• LORAIN AVE. PRI W. 110th

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

MIDGET COWS? YES, MIDGET COWS! — Bertie Lela Good, 6, of Belton, Mo., holds the ropes on Mickey (left) and Tippy, her two pet midgets, as they flutter their lids and lower their heads bashfully, seeming to know how rare they are. They are real Herefords, and are five years old. They stand only 31 inches high and weigh about 110 pounds each.

Catholics Get Week's Tribute to Gutenberg for Invention

Observance of the quincentenary of Johann Gutenberg's invention of the printing press and its first production of a book — a Bible — in the Catholic Diocese of Cleveland, was outlined by Archbishop Edward F. Hoban in a letter read in all the churches of the diocese.

The letter called for a week of observance by all Catholics because "the Gutenberg Bible, the first book ever printed, was a Catholic Bible, printed by a Catholic and for Catholics."

"The quincentenary," the archbishop said, "illustrating as it does the church's constant effort to bring the Bible to the people by all available means, should be made an occasion by all Catholics for renewing their interest in the great biblical truths so desperately needed in today's world."

Archbishop Hoban directed that the observance begin next Sunday with special sermons on the Bible at all masses in all churches of the diocese.

Wedding Bells

Married on August 30th in St. Paul's Church on Chardon Rd., were Miss Wilma Jane Mersnik, daughter of Mr. and Mrs. Joseph Mersnik, 20170 Lindbergh Ave., and Mr. Edward L. Hodakievic, son of Mr. and Mrs. V. Hodakievic, 19501 Ormiston Ave. The bride is a member of the Adria singing chorus and the groom attends Case School of Applied Science.

St. Vitus Church was the scene of the wedding ceremony on Sept. 13th, uniting in marriage Miss Sally Ladiha and Paul Milidonis. The bride is the daughter of Leo Ladiha family of 1336 E. 55 St. The groom is the son of Mr. and Mrs. James Milidonis of 3701 Trent Ave.

ATTENTION OPERA LOVERS.

Glasbena Matica wishes to inform you that tickets for their November 2, 1952 performance of Verdi's "La Traviata" are now on sale. You may purchase these tickets in advance through members of the Glasbena Matica organization, at Orazem's Confectionery in the Slovenian National Home building or by phoning Mr. Anton Schubel at EX 1-8638.

Prices of tickets are \$1.00, \$1.50, \$2.00, and \$3.00. All seats reserved.

Never Again

Muncie, Ind. — An attorney defending a client in an assault case in city court here asked the patrolman: "You struck the defendant so hard you broke your club, didn't you?"

The policeman admitted it, but said it wouldn't happen again. "I've got a larger club now," he added.

Set Your Clocks Back Saturday Night!

It will be 2 a.m. for an hour next Sunday.

That is one way of figuring the change back to Eastern standard time which, as usual, is scheduled for the last Sunday in September. Another way is to set clocks back an hour at 2 a.m. as daylight saving time ends for 1952 in Cleveland and surrounding territory.

The best way is to set the clock back an hour before going to bed Saturday night. That will make everything on time for Sunday.

Probably the most noticeable change that comes with the return of Eastern standard time is that the sun will rise an hour earlier and set an hour earlier.

Death Notices

Grdosic, Michael — Husband of Bridget, father of Michael Jr., brother of Tom. Residence at 1602 E. 36 St.

Gregorin, Jacob — Husband of Mary (nee Yerak), father of Ann Zitnik, Stanley, brother of Matt Gregorin (of No. Chicago, Ill.). Residence at 19001 Abby Ave.

Huntar, George — Husband of Barbara, father of Frances Leskovec, Emma Kulikowski, Mary Jensen, Mildred Darrow, Joseph Frank. Residence at 5028 W. 148 St.

Japel, Frances (nee Debevec) — Wife of Jacob, mother of James, John, Joseph, Rudolph, Emily Winklbauer, sister of Frank Deboy, Mary Reskar. Residence at 15813 Groveswood Ave.

Perusek, (Prosek) Jennie (nee Cvar) — Mother of F. William, Harry Prosek. Residence at 1190 E. 61 St.

Strukel, Joseph — Residence at 6219 St. Clair Ave.

Zaller, Timothy Lee — Son of Mr. and Mrs. Edmund Zaller, brother of Ned and David. Residence at 21101 Nicholas Ave.

White Shirt Bad in TV Lighting

One of the biggest bugaboos for the boys who light up video productions is the white shirt.

"White shirts and collars always show up with black halos around them," says a TV lighting expert. "Actors who wear them sometimes come out blackface on the screen. A light blue color solves the problem. It looks white to the camera."

The same bad effect shows up when white-haired actors and platinum blondes get under the lights. Cutting down on the intensity of the lights helps in these cases. The clips and brooches are out. Under the lights they flash like navy blinkers.

Some of us never get invited to a party unless it's big and followed by a collection for a worthy cause.

Cleveland College Offers Basic English Course for Foreigners

Two short courses of interest to nationality groups in Greater Cleveland Colleges in its October series of Short Courses beginning October 6th.

These are "Basic English for Foreigners" and "English Vocabulary Building," both non-credit courses eight sessions in length.

The former class is open both to foreign students at colleges in the vicinity and to others who can qualify. Miss Mary E. Reid, professor of English at Western Reserve University, will teach this class on Wednesdays from 7:00 to 8:15 p.m. beginning Oct. 8.

The vocabulary building class is designed to increase the student's knowledge of words and his ability to use these words in conversation and writing. Eraine Scheuer, a Reserve graduate who has taught vocabulary building in classes for children, for young people and for adults, is the instructor.

Three sections of the class will be given: on Mondays from 7:00 to 8:15 p.m. beginning Oct. 6; on Wednesdays from 11:00 to 12:15 p.m. and from 7:00 to 8:15 p.m. beginning Oct. 8.

Registration for these and other Short Courses ranging from craft and skill courses to philosophy is now open at Cleveland College and will continue through the week of Oct. 6 at the Cleveland College building, 167 Public Square.

Cleveland Food and Home Show

Fasten your seat belts, and hold tight for the landing!

Captain Video is coming to town! The man who really knows the wide open spaces will plant his feet in Cleveland at the gigantic Food and Home Show in Public Hall Saturday, October 11 and Sunday, October 12.

Accompanying Captain Video, the hero of the Pigtail Set, will be his Video Ranger. And the captain will take time off from his space adventures long enough to welcome all the kiddies to the Food Show.

In addition, he will personally give all youngsters the Captain Video Pledge. There will be free autographed pictures, too.

No additional charge will be made for Captain Video. All persons attending the Food Show on Saturday and Sunday are welcome to see Captain Video from the stage of the hall.

Captain Video and the Video Ranger are just part of the big feature attractions at the Food and Home Show this year. In addition, pert Rosemary Clooney whom Time Magazine called "the number one pop singer in the country," will do two shows daily from the Food Show.

Captain Video, whose real name is Al Hodge, is an Ohioan. Raised in Ravenna, Ohio, he attended Miami University in Oxford. His parents still reside in Ravenna.

Dates of the Cleveland Food and Home Show will be October 9-16. This year, for the first time in 25 years, there will be a Food Show on Sunday!

Too Much Money on Stevenson

London Bookmakers Quit Taking Bets; Stevenson Favored, 3-1

LONDON. — The Douglas Stuart bookmaking firm reported today that it has stopped taking bets on the United States elections because of the number of big money bettors favoring Gov. Stevenson.

The firm said that the latest odds were three to one favoring the Illinois governor, and that Americans inquiring about odds in recent days generally favored Stevenson.

Births

A baby boy, their first child, was born to Mr. and Mrs. John Skrabec of Carl Ave., on Sept. 11th. Congratulations!

A second child, a baby boy, was born to Mr. and Mrs. Charles Hudina of 7714 St. Clair Ave. The young mother is the daughter of Mr. and Mrs. Macek of 2031 W. Cermak Rd., Chicago, Ill., who are now grandparents for the 4th time. Congratulations!

Opium Source

San Francisco. — Opium comes from the milky gum of the opium poppy but only its juice has the narcotic effect.

Nothing Attempted, Nothing Done

Finding fault is a lazy man's job; it's easy to do. The galleries are overflowing with critics who crane their necks and wag their tongues. They play no ball; they fight no fights; they make no mistakes because they attempt nothing.

Down in the arena are the doers. They make many mistakes because they attempt many things. Edison, Burbank, Ford, Marconi and the Wright brothers probably have an all time low in batting average. Ford forgot to put a reverse gear in his automobile. Edison once spent two million dollars on an invention which fizzled. The gigantic creative experiments of these men in blazing new trails made mistakes inevitable. But who remembers the critics who laughed at them?

The man who makes no mistakes lacks boldness and the spirit of adventure. He is a brake on the wheels of progress. There are no thrills in his life; and there are no monuments to his memory. But should a friend of his achieve the goal over a road that was rocky and rutty, he is the one who boasts—"I knew him when..."

St. Vitus Dad's Club Bulletin

Victory Banquet

From all indications of ticket returns a record attendance is anticipated at the "Victory Sports Banquet," to be held on Sunday, Sept. 28, at the Church Hall, honoring our three championship teams of football, basketball and baseball. The demand for tickets is a fine indication that the people of our parish are behind the Youth Program.

Those attending the banquet will be privileged to hear Rev. Father Thomas C. Corrigan, director of the CYO, and from his talk we are assured will derive the importance of youth activities and realize the importance of the continuance of the youth program.

Holy Name Society News

STAG-WIENER ROAST SATURDAY

Tomorrow evening, September 27, the St. Vitus Holy Name Society will have their 3rd Annual Stag Corn and Wiener Roast at Zup's Grove. Members should meet in front of the school Saturday and cars will leave at 6 p.m. and 7 p.m. The Committee has planned a varied program for the evening which includes music, refreshments, games, etc.

A good time is in store for all, so come one, come all.

ANNUAL FALL FESTIVAL

Admission tickets will be available soon for the Holy Name Fall Festival to be held Sunday, November 9th.

Do you remember the Original Slovenian record which were recorded by the Hoyer Trio? They are again smashing attendance records at various picnics and dances in Ohio. We have been fortunate in contracting them for your dancing pleasure — for old and young alike. Remember the Ninth.

RETREAT REVIEW

A good number of St. Vitus men attended the annual parish retreat this past week-end which was held at St. Joseph's Retreat House. As in past years, the men again praised the spiritual benefits derived from this retreat and were especially pleased with the work of their Retreat-Master, Father Knuff. Our Retreat Chairman, Mr. Mike Kolar deserves a word of praise for his fine recruiting job in securing retreatants.

Sodality News

BAKE SALE — Sunday, October 5, after the 9:00 Mass in the Sodality Room. Everyone is invited.

The regular monthly meeting will be held on Tuesday, September 30 at 8:00 p.m. All reservations for the Installation Dinner must be in by the next meeting. The dinner will be at the convent of the Sisters of St. Joseph of St. Mark on Chardon Road, on Tuesday, October 7. All Socialists are urged to attend.

LADIES AUXILIARY ST. VITUS POST 1655 CWV

The Ladies Auxiliary of St. Vitus Post 1655 held their annual election of officers on Wednesday, September 17th. The results of this important election are as follows: President Josephine Nousak; 1st Vice President Dorothy Grum; 2nd Vice President Josephine Mohoric; 3rd Vice President Marcelline Mills; Treasurer Mary Babic; Secretary Florence Jaksic; Historian Frances Masar; Officer of the Day Anne Brancel; Welfare Officer Toni Burchard; 2 yr. Trustee Theresa Novsak; 1 yr. Trustee, Frances O'Korn.

Installation of these new officers will take place on Sunday, October 26th after the 8 o'clock Mass.

Congratulations to all the incoming officers. We know you'll do your very best in your new job. To the outstanding officers, thanks loads for a job well done.

Sincere sympathies are extended to Anne Brancel and her family on the recent loss of her beloved dad who passed away on September 15 — his 83rd birthday.

There is so very little that one can do or say. But may these few lines express to you our

True and heartfelt sympathy.

The big birthday party, held in the form of a wiener roast this past Sunday by the joint auxiliaries at Parmadale for the boys proved to be quite successful, despite the fact that so little time was given them to plan and prepare for it. As far as the boys were concerned, 150 to 200 in number, they had a "hunky-dory" time, what with plenty of wieners, pop, cake and presents to help them celebrate the birthdays of those concerned. Even the weather, cool and perfect as it was, was in their favor. Pitching in and working were also our Post and Auxiliary members and from reports heard by them it must have done their hearts good to see the boys enjoying themselves so very much.

Auxiliary Historian.

St. Vitus Men's Bowling League

September 18, 1952

A midseason bowling brawl took place on alleys one and two which produced a new leader for our circuit. The Chas. and Olga Slapnik Florists had to be good to dethrone the erstwhile leader Clover Dairy. They compiled games of 824-918-900 for a grand 2642 total which should stand up for a few weeks, till the season advanced.

As mentioned above the Chas. and Olga Slapnik Florists whitewashed the Clover Dairy. The Unknowns took three points from the Norwood Appliances. The Mezie Insurance team advanced to second place by taking 3 points from the Carlton. The Norwood Men's Shop took 3 points from the Golden Gophers, Cimperman Market also whitewashed Albin Orehek's team. The Brodnick Bros. took 3 points from the Catholic War Vets.

Best bowling of the evening was by the Slapnik team who hit high single and high series 918 and 2642. Ed Salomon had the highest single game 225 while J. Masar of the Catholic War Vets was right behind with a 224 and bet series 567. Chas.-Olga Florists 824 918 900 2642 Clover Dairy 752 886 853 2491

Unknowns	774	796	744	2314
Norwd Appl.	751	734	754	2249

Carlton Club	748	765	813	2326
Mezie Insurance	764	824	834	2422

Nwd Men's Shop	769	796	843	2408
Golden Gophers	781	795	710	2286

Cimperman Mkt	826	843	839	2508
Al Orehek	754	793	762	2309

Cath. War Vets	744	892	715	2351
Brodnick Bros.	753	789	820	2362

Team Standing	W	L	P
Chas.-Olga Slapnik	7	2	10
Mezie Insurance	6	3	8
Clover Dairy	5	4	7
Cimperman Mkt.	5	4	7
Norwood Appliance	5	4	6
Golden Gophers	4	5	6
Norwood Mens Shop	4	5	6
Al Orehek	3	3	4
Unknown	3	3	4
Catholic War Vet	4	5	4
Brodnick Bros.	3	6	4
Carlton Club	2	7	2

Schedule for October 2, 1952

ALLEYS:
1-2: Carlton Club vs. Catholic War Vets.

3-4: Mezie Insurance vs. Unknown.

5-6: Norwood Men's Shop vs. Al Orehek.

(Continued on Page 8)

Sherman's birthplace, Lancaster. WILLIAM T. SHERMAN (1820-1871)

"I present you," General Sherman wrote to President Lincoln, "with a city as a Christmas gift."

In middle November, 1864, Sherman and his army disappeared. Communication lines were cut. All connection with the rear was severed. Sherman started for the sea.

During the next month Georgia was turned into a desolation. War must be made terrible, Sherman believed. To make it terrible, homes were burned, towns destroyed.

"Sherman's Sentinels," gaunt brick chimneys, still mark the march from Atlanta to the Sea. But Sherman was right. The march through Georgia brought an earlier end to the Civil War.

On December 22, 1864, Sherman's Army entered Savannah and in a letter he offered the city to Lincoln.

As a boy, Sherman wanted to be a soldier. He graduated with honors from West Point, took part in the Mexican War and resigned. He practiced law at Leavenworth, Kansas, and failed at that.

(Clip and save for your 1953 Ohio Sesquicentennial Scrapbook)

AMERIŠKA DOMOVINA

CONDENSED NEWS FROM OUR HOME FRONT

Cleveland, Ohio

Anton and Mary Laurich of 15717 Saranac Rd., celebrated their 45th wedding anniversary on Sept. 16. Congratulations and many wishes for a Golden Anniversary.

The Zupancic family of 1282 E. 55 St. won a new Ford at St. Andrew's Bazaar.

Home from the hospital is Mrs. Ursula Zobec of 1114 E. 66 St. She wishes to thank all her friends who remembered her with visits at the hospital and cards.

Mrs. Frank Lavrich of Chisholm, Minn., is visiting her son, Stanley Kordish at 1096 E. 145 St., this week. Welcome!

Celebrating their 45th wedding anniversary on Sept. 16th were John and Frances Krall of 1140 E. 168 St. Congratulations and many wishes for a Golden anniversary.

Mr. and Mrs. Anton Malavasic left for a vacation in Arizona, where they will stay with their daughter and son-in-law, who recently became the proud parents of a baby boy. Mr. and Mrs. Malavasic and Mr. and Mrs. Mark Bercic are grandparents for the second time. Congratulations to all!

Anton Grdina and August Kollander sent greetings from Paris, from where they will go on to Yugoslavia.

Birmingham, Ala. Mr. and Mrs. Harold A. Fincher have an animated alarm clock at their house. Their 2-year-old yellow parakeet flies into the bedroom every morning at 6 a.m. and loudly announced, — "Dopey wants his breakfast! Dopey loves soup! Get up!"

Atlanta, Ga. — Jerry Chambers, 17, picked up a piece of "gravel" on a north Georgia road and became \$156.10 richer. It turned out to be one of the largest placer gold nuggets ever found in the state.

Union, S. C. — It's a long time between visits in the Wages family. W. W. Wages of Union attended a family reunion in Covington, Tenn., and saw his father, R. L. Wages, for the first time in 50 years.

Atlantic City, N.J. — Israel Weintraub, 55, gulped down 204 clams in 20 minutes recently to win his eighth championship of the national clam eating contest in 10 years.

Memphis, Tenn. — Josh Winbush, 65, has filed suit for divorce on grounds of desertion. He said his wife left him in 1911 "and she hasn't returned yet."

Atlanta, Ga. — Police are wondering how one toothless victim of economic adversity is making out. Records of pawnshop transactions showed that a man pawned an upper plate for \$3. The next day he returned to the same shop and pawned the lower one for \$3.

Philadelphia, Pa. — Now it's a flying soup-bowl. Two women excitedly ran into a drug store recently and telephoned police that they saw the "thing" roaring through the sky as they chatted on a street corner. They said it was a "gleaming object, shaped like a soup-bowl."

Chicago, Ill. — A West Side department store counted lead in its cash drawers. A fast-moving customer rushed up to a cashier and asked to exchange \$20 worth of quarters for a \$20 bill. After the transaction was completed, officials discovered that the roll of "quarters" had a 25-cent piece at each end and lead slugs in between.

Moorhead, Minn. — Art Steffes, 30, answering an advertisement for a job, dialed a number and asked: — "Do you have any vacancies?" — "Are you kiddin'?" — "The other party answered. "This is the draft board."

Wash. D. C. — The Dept. of Agriculture put out a farm pamphlet on corn-leaf blight entitled: "Cultural and Pathogenic Variability in Single-Conidial and Hyphal-Tip Isolates of Helminthosporium Turcicum Pass."

St. Louis, Mo. — As the city steamed at 90 degrees, a thief broke into the Brown Supply Co. and made off with six electric blankets.

Savannah, Ga. — Robert V. Ray got a city building permit to install an extra front door on his house after he explained: "Every time my wife and I fuss, she hemk me in, and when I come home late she locks me out; this way I'll have my own door and she'll have hers."

Houston, Texas. — The city council voted to accept a new \$2,700,000 police headquarters and jail, but withheld \$25,000 from architect Kenneth Frankheim's fee because he had his name engraved in marble on the front of the building, but put the names of councilmen on a bronze plaque inside.

Chicago, Ill. — After a ten-day hunt for truck driver Dumonte Ashley Parker and a missing truckload of 750 cases of gin, police finally found the truck, short 250 cases, and Parker, tipsy in a nearby tavern, where he indignantly said: "I drink whisky myself."

Reading, Pa. — Chester Katarzynski, 23, a fugitive who escaped from a sheriff last week and later was recaptured, said -he walked three miles through the busy center of Reading with a pair of handcuffs in front of him and no one paid him the least bit of attention.

Agnes Pierce of 16102 Holmes Ave., has returned home from the hospital and wishes to thank all her friends for their visits, cards and gifts which she received while in the hospital.

This and That from Washington

By Congressman Frances P. Bolton

KEEP WAR MATERIALS THIS SIDE OF THE CURTAIN

On October 20 a new system will go into effect which is intended to provide further guarantees that strategic goods sent from this country to Western Europe will not be passed into the hands of iron curtain countries. The system, known as IC/DV (import certification / delivery verification) makes the government of the foreign government responsible for certifying that any strategic materials imported from us are not transhipped. Ten nations are cooperating in this method.

Formerly, the importing company made a statement to the U. S. Government saying it would not tranship the goods. But our government found such a statement difficult to enforce. Now, the foreign government will do the enforcing.

While it is all-important that we strengthen the free countries of the world by building up their defenses, it is equally important that none of our aid passes through them and behind the iron curtain. In the Congress I have been watching this problem of our foreign aid program with special care, to insure that our aid should go directly and solely to those countries for which we intend it.

EXPERTS ON JUVENILE DELINQUENCY AT YOUR SERVICE — The Children's Bureau of the U. S. Department of Labor is making up a nation-wide roster of experts on the tragic problems of juvenile delinquents. When the list is completed, anyone who wishes

advice or help in this field can write to the Bureau in Washington and get the names of those in his area to whom he can turn for advice.

Questionnaires have been sent to all official state agencies concerned with children and youth, asking their plans and programs for the future. At the same time the International Association of Chiefs of Police is cooperating by sending questions to its 2800 members about police handling of juveniles.

PATTERN OF AGGRESSION—As an economic background to the Austrian peace treaty negotiations, the Austrian Information Service reports that the U. S. S. R. has put its hammer and sickle on 1160 locomotives in the Russian occupation zone of Austria, claiming them all as former "German assets." These, plus a reported 250 other locomotives in the Soviet zone earmarked for "dismantling" in a Russian scrap drive, represent a serious loss to Austria's economy — another footnote to the story of continual Soviet aggression.

PRaise in Belgium for Cleveland's Library

The Library of Congress of Congress has just given me a translation of a report of which we should be proud. Of course we know that our Cleveland Library is tops. But it is particularly good to have evidence that it is appreciated in other countries. Through our Press Attache in Belgium, Mrs. Alice Hager, I received an article written by Mrs. Andros Aniaux of the U. S. Information Library in Brussels, giving a wonderful picture of our library as she found it. I am sending it to Director, Mr. L. Quincy Mumford, and hope that it gives him the thrill that it gave me. How I wish Mrs. Aniaux could have experienced also the wonderful service our county and local libraries give!

Swiss Author Writes of Venetian Slovenians

Recently, Rev. L. Schmied, a Catholic priest and Swiss writer, published an article about his impressions among the Venetian Slovenians on the Yugoslav-Italian border in Italy. Rev. Schmied is a great friend of the Slovenians and known through his work. One year ago he published in a Swiss magazine a very important article describing the Slovenians in Carinthia in Austria, and their fight for the right to use their native language in schools and public life. Besides, he translated into German and published in Switzerland a biography of Lojze Grozde, a young Slovenian student and Catholic Action member, who died martyred by Tito's communists in 1942 for the only reason that he had in his pocket a Latin missal and a Slovenian prayerbook on his trip for a Christmas vacation from Ljubljana to his folks living in the country.

Following is the English translation of a part of Rev. Schmied's impressions published in a Swiss magazine and a Slovenian translation in the weekly "Demokracija" in Trieste.

After describing the beautiful City of Gorica the writer says:

I admired the beautiful environs. I would like very much to go also to the famous shrine of Sveta Gora, but this place is already behind the iron curtain and I could not go there. I felt sorry, but my friend who accompanied me explained to me that the natives who liked so much to make pilgrimages to Sveta Gora are now going to Stara Gora near Cedad. There is a shrine of Our Lady too, a famous shrine worth to see. I would reach it by car in 45 minutes.

I rented a car and arrived quickly in Cedad. I enjoyed a beautiful day and a wonderful view. During the ride the chauffeur told me that we were driving almost at the Yugoslav-Italian border. On the way uphill to Stara Gora I saw a wonderful mountainous world. We drove right to the wall of an old fortress. With a holy respect I entered a medieval town paved with stones. I entered the small church. On the high altar I saw a lovely, little dark statue of Our Lady holding Jesus.

I caught the last Sunday mass with an Italian sermon and Italian singing. After the mass the people remained in the church and suddenly — unexpectedly — started to sing in Slovenian.

I asked myself why the people did not sing in Slovenian during the mass and why there was no Slovenian sermon as there was in the City of Gorica. At the church door I saw a tall young man. He looked like a student. I asked him whether the people living here are Slovenians. The young man gave me a kind explanation. He told me that the women who were singing are from Venetian Slovenia. At the beginning I did not understand why he connected this land with Venice and then I understood that the name remained from the time when it belonged to the Republic of Venice. The young man started to talk in French after he noticed my broken Italian. He showed me the vicinity and told me that the people living here are Slovenians. Almost 1400 years ago the Slovenians settled these hills and valleys, they lived under the patriarchs of Aquileia and doges (doge was the head of the republic) of Venice and used to have autonomy until the time of Napoleon.

leia and doges (doge was the head of the republic) of Venice and used to have autonomy until the time of Napoleon.

"If there are Slovenians here, why didn't they sing at Mass in Slovenian? Why didn't they have a sermon in Slovenian?" I wanted an answer on my problem I started to think about in the church.

The young man said with a sadness:

"Why didn't they sing in Slovenian during the mass? They would like it very much! Slovenian singing is not permitted in church during mass! There is no chance that a priest would give them a sermon in Slovenian..."

I looked at him strangely. As a citizen of Switzerland I could not understand him at all. "Is there here no democracy? Where are you living?" I was surprised.

The young man answered: "We are living in democratic Italy. But democracy is only on the paper and on the tongue... in practice in this province there is an ugliest fascist rule..."

"Really? I hope the church officials did not go so far?"

"It is regrettable that in 1933 the diocese of Udine surrendered to the fascist pressure and fascist plans. Until that time there was in Venetian Slovenia no Italian priest. Since that time the diocese started to send to our Slovenian parishes Italian priests and to send Slovenian priests to Italian or Friulian parishes, although there were enough Italian or Friulian priests..."

"It is regretful! Cruel! But they corrected this injustice after the defeat of fascism. Isn't that true?"

"Not at all! It remained and it continues!"

"Excuse me, who is your bishop?"

"Ah, our archbishop is ignoring the thousand-year rights and customs of our natives. In the valley of Nadiza, in entire Slovenian parishes almost all the priests are Italian and these priests do not understand the language in which the people speak and pray. This is the reason that they are not giving sermons in Slovenian, they are not giving instruction in Slovenian, they are even persuading the people not to sing and pray in the church in Slovenian..."

"Where is their conscience? If there would be only a few people speaking a foreign language, I would understand, although the pastor would have to take care of them also. But here entire parishes are considered..."

"All 50,000 Venetian Slovenians are considered!"

"Your people should protest against this injustice! There are higher church officials, the pope!"

"Our archbishop in Udine says it is Italy here, the people have only Italian schools and should know the state's language after being in Italy 80 years..."

ferent practice is against the natural right and against the Christian commandment of love... Translated by a Slovenian-American.

King Otokar and the Hapsburg Dynasty

The period from 1256 until 1273 in the Holy Roman Empire of the German nation is known as a period without an Emperor and is usually called "interregnum." During that period Otokar II from the Czech dynasty Premysl gained in the game for the political power in Slovenia. Otokar II became king of Bohemia in 1253 and as husband of the sister of the last Babenberg he claimed to be the heir of the Babenberg dynasty. Since the Hungarian king Bela IV was also related to the Babenberg dynasty, he occupied Styria, but was defeated by Otokar in a battle on the Moravian field. After the death of the last Spanheim in 1269, Otokar became the master of Carinthia and Carniola as well. Once again, as in the 7th century under the Slavic king Samo, the Slovenians for a short period had the same ruler as the Czechs.

The election of Rudolph of Hapsburg as Emperor in 1273 brought an end to Otokar's power. Rudolph claimed to get possession of Styria, Carniola, and Carinthia from the German electoral princes. In a war between Otokar II and Rudolph of Hapsburg the first was defeated and killed in the battle of Suchy Kruty (German: Durnkrut) in Bohemia. A new dynasty — the Hapsburgs — became the rulers of the Slovenians. The Hapsburg dynasty originated in Switzerland where it lost its power through the national insurrection which created the center of Swiss independence from Germany. (Compare the William Tell legend)

Rudolf IV of Hapsburg (1358-1365) forced the patriarch of Aquileia to give him the possessions of Krassburg with the centers Postojna, Vipava, and Loz and received from the Emperor the title "duke of Carniola."

The Hapsburg dynasty started to spread its power to the Adriatic coastland. In 1366 the Hapsburgs became the rulers of Reka (Croatian: Rijeka, Italian: Fiume) and a part of Istra, and in 1382 the masters of Trst (Italian: Trieste).

With the foundation of the Hapsburg power the Slovenians were included in the same political order as the Germans living under the Hapsburg rule. The Hapsburgs considered themselves as German princes until the modern time even after 1805 when the Holy Roman Empire of the German nation ceased to exist and the Hapsburgs became the imperial dynasty of the Austrian Empire which included more Slavic than German population. The Hapsburgs ruled almost all the Slovenians until the national liberation in 1918. Without the Hapsburg rule there were only the Venetian Slovenians belonging to the Republic of Venice until its end in 1797. The Slovenians in Prekmurje belonging to Hungary came under the Hapsburgs in 1526 when the Hapsburgs became kings of

Hungary. The period of the 13th and 14th century was for the Slovenians the period of losing territory and the time of germanization. With some exceptions in Carinthia and Styria the Slovenian territory became limited almost to the present territory. Not only in the entire provinces of Carinthia and Styria in present Austria, but even further North, geographical names of Slovenian derivation recall the once Slovenian territory.

German feudal dynasties started to settle Germans from their possessions in Germany. There was a colonization of German settlers even on the present Slovenian territory on the Drava field near Ptuj, Skofja Loka and vicinity and around the village Sorica in the Selška dolina.

The most important colonization of German peasants was conducted by the family Ortenburg in 1330 and 1350. The descendants of these German settlers were the Germans of Kočevje. With the exception of the Germans of Kočevje all other German settlers south of the river Drava accepted in the later centuries the Slovenian language. The Germans of Kočevje lived as a minority among the Slovenians until 1941 when they were resettled by Hitler's Germany to the Krsko and rezice counties in the place of by the Germans expelled Slovenians. In 1945 they were expelled from Yugoslavia.

E. A. Kovacic. (Clip and save for your scrapbook of the history of your ancestors.)

Next week: Slovenian medieval handwritings and national poetry.

ST. VITUS

(Continued from Page 7)

7-8: Cimperman Market vs. Chas. and Olga Slapnik.
9-10: Norwood Appliance vs. Brodnick Bros.
11-12: Golden Gophers vs. Clover Dairy.

The Right Answer

An impending law was up for consideration and about half the residents of the town were for it and about half against. During the campaign a candidate made his speech and then someone yelled from the audience: "Yeah! Tell us how you stand on this new law?"

The speaker continued with scarcely a pause.

"Friend, I'm glad you asked me that question. I understand that half my friends are for that law and half my friends are against it. Now listen! I want it distinctly understood right here that I'm for my friends!"

Poor Dad

Two modern little girls, on their way home from Sunday school, were solemnly discussing the lesson.

"Do you believe there is a devil?" asked one.

"No," replied the other promptly. "It's like Santa Claus: it's your father."

Do You Have One or More of these Clothes-Drying Problems?

TEMPERAMENTAL WEATHER which keeps you racing to take clothes off the line, then put them up again. This can be one of the most exasperating hazards of clothesline drying. Remedy: an automatic electric clothes dryer. You can forget about the weatherman, dry any time.

INSIDE CLUTTER from dripping clothes which will not dry outside. An electric dryer makes clothesline clutter a forgotten nuisance. Clothes dried electrically are done in minutes, not hours. Three or four minutes in an electric dryer is equal to an hour on the clothesline.

STAIRWAY FATIGUE. A recent survey shows that the average homemaker takes 625 steps for every load of clothes she hangs up, and takes down. Loading an electric dryer takes only a step or two. Simply set controls to the degree of dampness you want. Your dryer does the rest.

CLOUDY CLOTHES caused by flying dust, soot, or pollen. With an electric clothes dryer, white things stay snow-white. Colored items retain their natural brightness—don't fade or run. Clothes come out fresh, sweet-smelling—softer than any you ever dried on the line.

Extinct Birds
Los Angeles. — Birds have become extinct in historic times only on the two continents of Australia and North America.

SUIT-ABLE CHOICE

Some clothes have the knack of going everywhere, doing everything, with complete aplomb. A good example is this wondrous little Avisco rayon faille suit which could be the most popular costume in your wardrobe. Available in a shiny new oyster shade (a good relief from black) with jeweled button accents.

Help Wanted

Man for material handling and women for light assembly work. Hourly rate.

3419 Carnegie Ave.

Charles & Olga Slapnik
FLOWER SHOP
FLOWERS FOR ALL OCCASIONS
6026 St. Clair Ave.—EX 1-2134

Why Pay More?
CLEVELAND TRUST PERSONAL LOANS ARE LOW-COST EASY TO ARRANGE

ROOFING - SIDING - TINNING REPAIRING
Your Roofers for Over 20 Years
J. KOVICH & SON
1554 East 55th Street
Call EN 1-2843

"DRY CLEANING THAT SATISFIES"
ALSO DYEING - PRESSING REPAIRING
Acme Dry Cleaning & Dyeing Co.
872 E. 152 St. GL 1-5374

Rudolph Knific Agency
Complete Insurance Service
Our companies are rated A-plus
Auto and fire rates given over phone.
IV 1-7540 820 E. 185th St.

NOTICE
You can pay Gas, Water, Electric and Telephone bills every day at the office of
MIHALJEVICH BROS. CO.
6424 ST. CLAIR AVE.
With our Special Money Orders you can pay all other bills, such as doctors, hospitals, rents, stores, etc.
Office Hours: 9 A.M. to 6 P.M.

TWO FUNERAL HOMES for **Reliable Experienced Sympathetic Funeral Services** at **Prices YOU Select** Call **A. GRDINA & SONS FUNERAL DIRECTORS** 1055 East 62nd St. HE 1-2048 - KE 1-5890

BUKOVNIK STUDIO
JOHN BUKOVNIK, Photographer
762 East 185th St. IV 1-1797
Open Daily from 9 to 8
Sundays from 10 to 3
Passport and Identification Photos
WEDDINGS - FAMILIES - CANDID - CHILDREN

Whenever your home or building needs Reroofing - Recoating - Repairing call us for free estimate
GEO. LOZICH (son of the late Anton)
Representative of THE WEST SIDE ROOFING CO.
6904 Denison Ave. Over 20 Years Experience WO 1-1900
Reasonable Prices — Monthly Payments — Expert Work

Complete Line of TRAIN and MODEL SUPPLIES
Grozde Hobby House
1129 Addison Road
EXpress 1-0768
F. J. GROZDE, Prop.

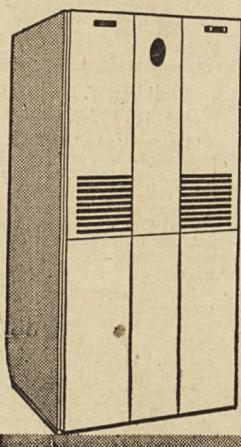
Up in **Smoke**
A Lifetime's Savings
Don't let that happen to you! Fire never sends out announcements, so play safe. Be sure your savings will be here tomorrow by placing them in a readily available savings account.
Member Federal Deposit Insurance Corporation
3 OFFICES
6131 St. Clair
15419 Waterloo
3476 E. 93rd St.
Broadway 6666
NORTH AMERICAN BANK

FOR THE BEST BUY IN TOWN—Call **PAULICH Specialty Company**
• Advertising Novelties
• Matches
• Calendars
• Convention... Anniversary
• Opening Souvenirs
• Industrial & Business Gifts
• Trophies & Awards
• New Year's Hats & Noisemakers
IV 1-6300-1 GL 1-7697

HALL AVAILABLE
For Weddings, Parties, Meetings, etc. For information call **EX 1-1143**
LITHUANIAN HALL
6835 SUPERIOR AVE.

Rich's Auto Body Shop
COMPLETE AUTO SERVICE
Painting - Motor Service
Ignition - Brake Service
1078-80 East 64th Street
Tel. HE 1-9231 — HE 1-4947

AT THE TOUCH OF YOUR THERMOSTAT...

It's Spring all winter long!

Here's better home heating at low cost for you this winter—the new Bryant Modernaire does four jobs in one, at the mere touch of your thermostat. Completely automatic, gas-fired—the Modernaire warms, filters, humidifies and smoothly circulates the air in your home. Built for long life, this amazing Bryant is your promise of a comfortable, healthy home, winter and summer. And what savings in cleaning bills. Make it a point to come in and see this Bryant way to better living!

bryant Modernaire
FOR WINTER AIR CONDITIONING

"LET THE PUP BE FURNACE MAN"

FOR PROMPT SERVICE CALL

JOE AHLIN SHEET METAL & FURNACE
ROOFING - GUTTERS - SPOUTING

613 East 99th St.
36 MONTHS TO PAY

Phone GL 1-7630

Make your payments with your gas bill